

1 PRIEDAS

**ŠVENČIONIŲ R. ŠVENČIONĖLIŲ KARALIAUS
MINDAUGO GIMNAZIJOS
GALIMŲ PAVOJŲ IR EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ
RIZIKOS ANALIZĖ**

Švenčionėliai
2021

I SKYRIUS **BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Švenčionių r. Švenčionėlių Karaliaus Mindaugo gimnazijos (toliau – Įstaiga) galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizės (toliau – rizikos analizė) tikslas – nustatyti galimus pavojus, įvertinti ekstremaliųjų situacijų rizikos (toliau – rizika) lygi ir numatyti rizikos valdymo priemones: sumažinti galimų pavojų kilimo tikimybę, galimus padarinius ir pagerinti didelės rizikos ekstremaliųjų įvykių ir ekstremaliųjų situacijų valdymo galimybes.
2. Galimų pavojų padariniai (poveikis) aplinkai apskaičiuojami vadovaujantis Aplinkai padarytos žalos atlyginimo dydžių apskaičiavimo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. rugsėjo 9 d. įsakymu Nr. 471.
3. Rizikos analizė atliktą šiais etapais:
 - 3.1. nustatyti galimi pavojai;
 - 3.2. atliktas rizikos vertinimas;
 - 3.3. nustatytas rizikos lygis ir jos priimtinumas (priimtina ar nepriimtina).
4. Duomenys, gauti atlikus rizikos analizę, naudojami:
 - 4.1. rengiant Įstaigos ekstremaliųjų situacijų prevencijos priemonių planą;
 - 4.2. rengiant Įstaigos ekstremaliųjų situacijų valdymo planą.
5. Visapusiškai, objektyviai ir nešališkai rizikos analizei kitoje įstaigoje atlikti įstaigos vadovo sprendimu gali būti sudaryta darbo grupė.
6. Rizikos analizėje vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos civilinės saugos įstatyme ir kituose teisės aktuose vartojamas sąvokas.

II SKYRIUS **GALIMŲ PAVOJŲ NUSTATYMAS**

7. Galimi pavojai nustatomi remiantis moksliniais, statistiniais, istoriniais duomenimis, specialistų ir ekspertų vertinimais, Lietuvos ir kitų šalių patirtimi, analizuojamos aplinkos apžiūra, įvykių modeliavimu, taip pat Ekstremaliųjų įvykių kriterijais, patvirtintais Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. rugpjūčio 24 d. nutarimu Nr. 988.
8. Galimas pavojas suprantamas kaip galimų įvykių, ekstremaliųjų įvykių, ekstremaliųjų situacijų keliamą grėsmę darbuotojų ir (ar) mokinių gyvybei ar sveikatai, turtui ir (arba) aplinkai.
9. Pirmiausia nustatomi visi galimi gamtiniai ir žmogaus veiklos sukelti (techniniai, ekologiniai ir socialiniai) pavojai, kurie gali kilti įstaigoje;
 - 9.1. dėl geografinės padėties;

- 9.2. dėl atliekamų technologinių procesų ar gedimų;
- 9.3. dėl darbuotojo klaidos (žmogiškasis veiksny);
- 9.4. dėl pastato (-ų) projektavimo, konstrukcijų ar įrenginių (fizinis veiksny).

10. Toliau nustatomi pavojai, kurie gali kilti už įstaigos ribų, bet turėti padarinių (poveikį) darbuotojų ir mokinį gyvybei ar sveikatai, turtui, aplinkai, kitos įstaigos veiklos tēstinumui ir sukelti savivaldybės lygio ekstremaliają situaciją.

11. Nustatyti galimi pavojai surašomi į 1 lentelę, nurodoma jų padarinių (poveikio) zona, galimas išplitimas, esant galimybei, pateikiamos jų kilimo priežastys (kodėl ir kaip jie gali kilti) ir pradedamos pildyti 8 lentelės 1 ir 2 skiltys.

1 lentelė. Nustatyti galimų pavoju apibūdinimas:

Eil. Nr.	Nustatytas galimas pavojas	Nustatyto galimo pavojaus padarinių (poveikio) zona ir galimas pavojaus išplitimas (nurodyti konkrečias kitos įstaigos teritorijos vietas)	Galimo pavojaus kilimo priežastys
1. Galimi gamtiniai pavojai:			
1.1.	Smarkus lietus	Apsemti rūsiai/ apsemti priėjimo prie įstaigos takeliai/keliukai/keliai	gamtinės kilmės
1.2.	Lijundra, smarkus sudėtinis apšalas	Visa/dalis įstaigos teritorija (-os) Ribotas privažiavimas/priėjimas iki įstaigos	gamtinės kilmės
1.3.	Pūga, smarkus snygis, speigas	Visa/dalis įstaigos teritorija (-os) Ribotas privažiavimas/priėjimas iki įstaigos	gamtinės kilmės
1.4.	Uraganas	Visa įstaigos teritorija (-os) (kiemas, įstaigos pastato konstrukcijos)	gamtinės kilmės
1.5.	Pavojingos užkrečiamosios ligos	Visa įstaiga/kelios grupės	biologinės kilmės
1.6.	Koronavirusas (COVID-19)	Visa įstaigos teritorija/visa įstaiga	biologinės kilmės
2. Žmogaus veiklos sukelti pavojai:			
2.1.	Pastatų griuvimai	Dalinis/visiškas įstaigos pastato sugriovimas; Dalinis/visiškas prie įstaigos esančio priestato/sandėliuko sugriovimas ar kt.	techninio pobūdžio, žmogiškasis faktorius, teroristinis išpuolis
2.2.	Elektros energijos tiekimo sutrikimai ir (ar) gedimai	Visa įstaigos/dalis įstaigos teritorija(-os) (nurodyti kokios įstaigos teritorijos vietas gali likti be elektros (grupės/koridoriai/kabinetai/darbo patalpos/valgykla ar kt.)	techninio pobūdžio, žmogiškasis faktorius
2.3.	Šilumos energijos tiekimo sutrikimai ir (ar) gedimai	Visa įstaigos/dalis įstaigos teritorija(-os) (grupės/valgykla/koridoriai/kabinetai/ darbo patalpos ar kt.)	techninio pobūdžio, žmogiškasis faktorius

Eil. Nr.	Nustatytais galimas pavojus	Nustatyto galimo pavojaus padarinių (poveikio) zona ir galimas pavojaus išplitimas (nurodyti konkrečias kitos įstaigos teritorijos vietas)	Galimo pavojaus kilimo priežastys
2.4.	Vandens tiekimo sutrikimas	Visa įstaiga/dalis įstaigos (virtuvė/valgykla/vonios kambariai ar kt.)	techninio pobūdžio, žmogiškasis faktorius
2.5.	Komunikacijų sistemų (elektroninių ryšių) teikimo sutrikimas ir (ar) gedimai	Visa įstaiga/dalis įstaigos	techninio pobūdžio, žmogiškasis faktorius, teroristinis išpuolis
2.6.	Sprogmuo	Visa įstaigos/dalis įstaigos teritorija (-os)	nuo karo likę sprogmenys, tyčinė žmogaus veikla
2.7.	Gaisrai	Visa/dalis įstaigos (Virtuvė/valgykla/klasės su kompiuterine technika/vaizdo technika ar kt.)	techninio pobūdžio, žmogiškasis faktorius
2.8.	Teroristiniai išpuoliai	Visa įstaiga	tyčinė žmogaus veikla
2.9.	Cheminių medžiagų paskleidimas (pavojingoji medžiaga)	Visa įstaiga/dalis įstaigos	žmogiškasis faktorius, teroristinis išpuolis
2.10.	Branduolinė avarija Baltarusijos Astravo atominėje elektrinėje	Visa įstaiga	žmogiškasis faktorius, techninio pobūdžio

III SKYRIUS **RIZIKOS VERTINIMAS**

12. Šiame etape analizuojama nustatyti galimų pavoju tikimybė ir galimi padariniai (poveikis).

13. Kiekvieno nustatyto galimo pavojaus tikimybė (T) vertinama balais pagal galimo pavojaus tikimybės įvertinimo kriterijus (2 lentelė). Galimo pavojaus tikimybės vertinimas balais įrašomas į 8 lentelės 3 skiltį.

2 lentelė. Galimo pavojaus tikimybės (T) įvertinimo kriterijai:

Galimo pavojaus tikimybės (T) įvertinimas	Galimo pavojaus tikimybės lygis	Vertinimo balai
Gali įvykti dažniau negu kartą per metus	labai didelė tikimybė	5
Gali įvykti kartą per 1–10 metų	didelė tikimybė	4
Gali įvykti kartą per 10–50 metų	vidutinė tikimybė	3
Gali įvykti kartą per 50–100 metų	maža tikimybė	2
Gali įvykti rečiau negu kartą per 100 metų	labai maža tikimybė	1

14. Nustačius galimo pavojaus tikimybę (T), analizuojami jo padariniai (poveikis) (P) įstaigai:

- 14.1. darbuotojų ir (ar) mokinių gyvybei ir sveikatai (P1);
 14.2. turtui ir aplinkai (P2);
 14.3. veiklos tēstinumui (P3).

15. Nustatomas galimas nukentėjusiųjų: žuvusiųjų, sužeistųjų, evakuotinų darbuotojų ir (ar) mokinių skaičius. Šie duomenys įrašomi į 3 lentelės 2 skiltį.

16. Nustatomi ir 4 bei 5 lentelėse aprašomi:

- 16.1. galimi padariniai (poveikis) turtui ir numatomi nuostoliai;
 16.2. galima aplinkos tarša, galimi padariniai (poveikis) aplinkai ir numatomi nuostoliai.

16. Įvertinami ir 6 lentelėje aprašomi galimi padariniai (poveikis) įstaigos veiklos tēstinumui, numatoma galimų padarinių (poveikio) trukmė.

3 lentelė. Galimų pavoju padariniai (poveikis) darbuotojų ir (ar) mokinių gyvybei ir sveikatai:

Eil. Nr.	Nustatytais galimas pavojas	Galinčių nukentėti darbuotojų ir (ar) mokinių skaičius (žuvusiųjų ir (ar) sužeistųjų, ir (ar) evakuotinų darbuotojų ir (ar) mokinių skaičius)
	1	2
1. Galimi gamtiniai pavojai:		
1.1.	Smarkus lietus	0/0/0
1.2.	Lijundra, smarkus sudėtinis apšalas	0/7/0
1.3.	Pūga, smarkus snygis, speigas	0/7/0
1.4.	Uraganas	5/60/670
1.5.	Pavojingos užkrečiamosios ligos	5/60/670
1.6.	Koronavirusas (COVID-19)	5/60/670
2. Žmogaus veiklos sukelti pavojai:		
2.1.	Pastatų griuvimai	5/60/670
2.2.	Elektros energijos tiekimo sutrikimai ir (ar) gedimai	0/0/0
2.3.	Šilumos energijos tiekimo sutrikimai ir (ar) gedimai	0/0/0
2.4.	Vandens tiekimo sutrikimas	0/0/0

Eil. Nr.	Nustatytas galimas pavojus	Galinčių nukentėti darbuotojų ir (ar) mokinį skaičius (žuvusiųjų ir (ar) sužeistųjų, ir (ar) evakuotinų darbuotojų ir (ar) mokinį skaičius)
	1	2
2.5.	Komunikacijų sistemų (elektroninių ryšių) teikimo sutrikimas ir (ar) gedimai	0/0/0
2.6.	Sprogmuo	5/60/670
2.7.	Gaisrai	5/60/670
2.8.	Teroristiniai išpuoliai	5/60/670
2.9.	Cheminių medžiagų paskleidimas (pavojingoji medžiaga)	5/60/670
2.10.	Branduolinė avarija Baltarusijos Astravo atominėje elektrinėje	5/60/670

4 lentelė. Galimų pavoju padariniai (poveikis) turtui:

Eil. Nr.	Nustatytas galimas pavojus	Galimi padariniai (poveikis) turtui	Numatomi nuostoliai, Eur
	1	2	3
1. Galimi gamtiniai pavojai:			
1.1.	Smarkus lietus	pastato ir (ar) kito turto apgadinimas ir (ar) sunaikinimas	mažiau nei 5 proc. turto vertės
1.2.	Lijundra, smarkus sudėtinis apšalas	pastato ir (ar) kito turto apgadinimas ir (ar) sunaikinimas	mažiau nei 5 proc. turto vertės
1.3.	Pūga, smarkus snygis, speigas	pastato ir (ar) kito turto apgadinimas ir (ar) sunaikinimas	mažiau nei 5 proc. turto vertės
1.4.	Uraganas	pastato ir (ar) kito turto apgadinimas ir (ar) sunaikinimas	nuo 5 iki 10 proc. turto vertės
1.5.	Pavojingos užkrečiamosios ligos	pastato ir (ar) kito turto apgadinimas ir (ar) sunaikinimas	mažiau nei 5 proc. turto vertės
1.6.	Koronavirusas (COVID-19)	Poveikis įstaigos turtiniams ištakliams	mažiau nei 5 proc. turto vertės
2. Žmogaus veiklos sukelti pavojai:			
2.1.	Pastatų griuvimai	pastato ir (ar) kito turto apgadinimas ir (ar) sunaikinimas	nuo 5 iki 10 proc. turto vertės
2.2.	Elektros energijos tiekimo sutrikimai ir (ar) gedimai	pastato ir (ar) kito turto apgadinimas ir (ar) sunaikinimas priklausomai nuo šalia esančio pavojingo objekto vykdomos veiklos	mažiau nei 5 proc. turto vertės
2.3.	Šilumos energijos tiekimo sutrikimai ir (ar) gedimai	pastato ir (ar) kito turto apgadinimas ir (ar) sunaikinimas	mažiau nei 5 proc. turto vertės
2.4.	Vandens tiekimo sutrikimas	pastato ir kito turto apgadinimas ir (ar) sunaikinimas (pvz., įstaigai priklausančios transporto priemonės, stadionas ir pan.)	mažiau nei 5 proc. turto vertės
2.5.	Komunikacijų sistemų (elektroninių ryšių) teikimo	-	mažiau nei 5 proc. turto vertės

Eil. Nr.	Nustatytais galimas pavoju	Galimi padariniai (poveikis) turtui	Numatomi nuostoliai, Eur
	sutrikimas ir (ar) gedimai		
2.6.	Sprogmuo	pastato ir (ar) kito turto apgadinimas ir (ar) sunaikinimas	mažiau nei 5 proc. turto vertės
2.7.	Gaisrai	-	nuo 5 iki 10 proc. turto vertės
2.8.	Teroristiniai išpuoliai	pastato ir kito turto apgadinimas ir (ar) sunaikinimas (galimas pelėsis ar kt.)	nuo 5 iki 10 proc. turto vertės
2.9.	Cheminių medžiagų paskleidimas (pavojingoji medžiaga)	-	- mažiau nei 5 proc. turto vertės
2.10.	Branduolinė avarija Baltarusijos Astravo atominėje elektrinėje	-	mažiau nei 5 proc. turto vertės

5 lentelė. Galimų pavoju padariniai (poveikis) aplinkai:

Eil. Nr.	Nustatytais galimas pavoju	Galima oro tarša	Galima paviršinio ir (ar) požeminio vandens tarša	Galima grunto tarša	Galimi padariniai (poveikis) gamtinei aplinkai	Numatomi nuostoliai, Eur
	1	2	3	4	5	6
1. Galimi gamtiniai pavojai:						
1.1.	Smarkus lietus	ne	ne	ne	medžių išvartos, duobių atsiradimas	mažiau nei 5 proc. turto vertės
1.2.	Lijundra, smarkus sudėtinis apšalas	ne	ne	ne	šlaitų išgraužos/ smegduobės/kt.	mažiau nei 5 proc. turto vertės
1.3.	Pūga, smarkus snygis, speigas	ne	ne	ne	-	-
1.4.	Uraganas	ne	ne	ne	šlaitų išgraužos/ smegduobės	nuo 5 iki 10 proc. turto vertės
1.5.	Pavojingos užkrečiamosios ligos	ne	ne	ne	-	mažiau nei 5 proc. turto vertės
1.6.	Koronavirusas (COVID-19)	ne	ne	ne	-	mažiau nei 5 proc. turto vertės
2. Žmogaus veiklos sukelti pavojai:						
2.1.	Pastatų griuvimai	ne	ne	ne	ne	-
2.2.	Elektros energijos tiekimo sutrikimai ir (ar) gedimai	ne	ne	ne	-	-
2.3.	Šilumos energijos tiekimo sutrikimai ir	ne	ne	ne		mažiau nei 5 proc.

Eil. Nr.	Nustatytais galimas pavojus	Galima oro tarša	Galima paviršinio ir (ar) požeminio vandens tarša	Galima grunto tarša	Galimi padariniai (poveikis) gamtinei aplinkai	Numatomi nuostoliai, Eur
1	2	3	4	5	6	
	(ar) gedimai					turto vertės
2.4.	Vandens tiekimo sutrikimas	ne	ne	ne	-	-
2.5.	Komunikacijų sistemų (elektroninių ryšių) teikimo sutrikimas ir (ar) gedimai	ne	ne	ne	-	-
2.6.	Sprogmuo	ne	ne	ne	ne	-
2.7.	Gaisrai	ne	ne	ne	ne	-
2.8.	Teroristiniai išpuoliai	taip	taip	taip	ne	-
2.9.	Cheminių medžiagų paskleidimas (pavojingoji medžiaga)	taip	taip	taip	ne	-
2.10.	Branduolinė avarija Baltarusijos Astravo atominėje elektrinėje	taip	taip	taip	ne	-

6 lentelė. Galimų pavoju padariniai (poveikis) veiklos tēstinumui:

Eil. Nr.	Nustatytais galimas pavojus	Galimi padariniai (poveikis) veiklos tēstinumui	Galimų padarinių (poveikio) trukmė (valandomis arba paromis)
	1	2	3
1. Galimi gamtiniai pavojai:			
1.1.	Smarkus lietus	Veiklos sutrikimas arba laikinas nutraukimas	iki 6 valandų
1.2.	Lijundra, smarkus sudėtinis apšalas	Veiklos sutrikimas arba laikinas nutraukimas	iki 6 valandų
1.3.	Pūga, smarkus snygis, speigas	Veiklos sutrikimas arba laikinas nutraukimas	iki 6 valandų
1.4.	Uraganas	Veiklos sutrikimas arba laikinas nutraukimas	nuo 6 iki 24 valandų
1.5.	Pavojingos užkrečiamosios ligos	Veiklos sutrikimas arba laikinas nutraukimas	nuo 1 iki 3 parų
1.6.	Koronavirusas (COVID-19)	Veiklos sutrikimas, karantino įvedimas, izoliacija.	Nuo 3 iki 30 parų
2. Žmogaus veiklos sukelti pavojai:			
2.1.	Pastatų griuvimai	Ribotas privažiavimas prie jstaigos;	nuo 3 iki 30 parų
2.2.	Elektros energijos tiekimo sutrikimai ir (ar) gedimai	Laikinas veiklos sutrikimas arba nutraukimas (užsiémimų nutraukimas)	nuo 6 iki 24 valandų
2.3.	Šilumos energijos tiekimo sutrikimai ir (ar) gedimai	Veiklos nutraukimas (užsiémimų nutraukimas);	nuo 6 iki 24 valandų

Eil. Nr.	Nustatytas galimas pavojus	Galimi padariniai (poveikis) veiklos tēstinumui	Galimų padarinių (poveikio) trukmė (valandomis arba paromis)
		Ribotas privažiavimas prie jstaigos; Turto reikalingo darbui sugadinimas	
2.4.	Vandens tiekimo sutrikimas	Galimas pastato sugadinimas; Ribotas privažiavimas prie jstaigos	nuo 6 iki 24 valandų
2.5.	Komunikacijų sistemų (elektroninių ryšių) teikimo sutrikimas ir (ar) gedimai	Laikinas veiklos apribojimas.	nuo 6 iki 24 valandų
2.6.	Sprogmuo	Laikinas veiklos nutraukimas (užsiémimų nutraukimas)	nuo 6 iki 24 valandų
2.7.	Gaisrai	Laikinas veiklos nutraukimas (užsiémimų nutraukimas)	nuo 1 iki 3 parų
2.8.	Teroristiniai išpuoliai	Laikinas veiklos nutraukimas	6 iki 24 valandų
2.9.	Cheminių medžiagų paskleidimas (pavojingoji medžiaga)	Veiklos nutraukimas (užsiémimų nutraukimas)	6 iki 24 valandų
2.10.	Branduolinė avarija Baltarusijos Astravo atominėje elektrinėje	-	nuo 3 iki 30 parų

17. Kiekvieno galimo pavojaus padariniai (poveikis) (P1, P2, P3) įvertinami balais pagal 7 lentelėje pateiktus įvertinimo kriterijus. Balai surašomi į 8 lentelės 4, 5, 6 skiltis.

18. Galimi padariniai (poveikis) turtui ir aplinkai vertinami balais, atsižvelgiant į 4 ir 5 lentelėse numatomus nuostolius (4 ir 5 lentelėse nurodyti nuostoliai sumuojami).

7 lentelė. Galimų padarinių (poveikio) (P) įvertinimo kriterijai:

Galimų padarinių (poveikio) darbuotojų ir (ar) mokinį gyvybei ir sveikatai (P1) įvertinimas	Galimų padarinių (poveikio) lygis	Vertinimo balai
Žuvusiųjų, sužeistujų nėra ir (ar) darbuotojų ir (ar) mokinį evakuoti nereikia	nereikšmingas	1
Sužaloti 1–5 darbuotojų ir (ar) mokinį ir (ar) iki 50 darbuotojų ir (ar) mokinį evakuota	ribotas	2
Žuvo ne daugiau kaip 5 darbuotojų ir (ar) mokinį ir (ar) sužalota nuo 5 iki 10 darbuotojų ir (ar) mokinį, ir (ar) nuo 50 iki 100 darbuotojų ir (ar) mokinį evakuota	didelis	3
Žuvo ne daugiau kaip 20 darbuotojų ir (ar) mokinį ir (ar) nuo 10 iki 50 darbuotojų ir (ar) mokinį sunkiai sužalota, ir (ar) nuo 100 iki 200 darbuotojų ir (ar) mokinį evakuota	labai didelis	4
Žuvo daugiau nei 20 darbuotojų ir (ar) mokinį ir (ar) sužalota daugiau nei 50 darbuotojų ir (ar) mokinį, ir (ar) daugiau kaip 200 darbuotojų ir (ar) mokinį evakuota	katastrofinis	5

Galimų padarinijų (poveikio) turui ir aplinkai (P2) įvertinimas	Galimų padarinijų (poveikio) lygis	Vertinimo balai
Ūkio subjektams, kitoms įstaigoms – mažiau nei 5 proc. turto vertės	nereikšmingas	1
Ūkio subjektams, kitoms įstaigoms – nuo 5 iki 10 proc. turto vertės	ribotas	2
Ūkio subjektams, kitoms įstaigoms – nuo 10 iki 30 proc. turto vertės	didelis	3
Ūkio subjektams, kitoms įstaigoms – nuo 30 iki 40 proc. turto vertės	labai didelis	4
Ūkio subjektams, kitoms įstaigoms – daugiau kaip 40 proc. turto vertės	katastrofinis	5
Galimų padarinijų (poveikio) veiklos testinumui (P3) įvertinimas	Galimų padarinijų (poveikio) lygis	Vertinimo balai
Kai veikla sutrikdoma iki 6 valandų	nereikšmingas	1
Kai veikla sutrikdoma nuo 6 iki 24 valandų	ribotas	2
Kai veikla sutrikdoma nuo 1 iki 3 parų	didelis	3
Kai veikla sutrikdoma nuo 3 iki 30 parų	labai didelis	4
Kai veikla sutrikdoma daugiau kaip 30 parų	katastrofinis	5

8 lentelė. Galimų pavoju rizikos įvertinimas:

Eil. Nr.	Galimas pavojas	Galimo pavojaus tikimybės (T) įvertinimas balais	Galimų padarinijų (poveikio) (P) įvertinimas balais			Rizikos lygio (R) nustatymas			Bendras rizikos lygis (R) $R=R1+R2+R3$
			Galimi padariniai (poveikis darbuotojų ir (ar) mokinį gyvybei ir sveikatai (P1))	Galimi padariniai (poveikis) turui ir aplinkai (P2)	Galimi padariniai (poveikis) veiklos testinumui (P3)	Galimo pavojaus rizikos darbuotojų ir (ar) mokinį gyvybei ir sveikatai lygis (R1) $R1=TxP1$	Galimo pavojaus rizikos turui ir aplinkai lygis (R2) $R2=TxP2$	Galimo pavojaus rizikos veiklos testinumui lygis (R3) $R3=TxP3$	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1. Galimi gamtiniai pavojai:									
1.1.	Smarkus lietus	2	1	1	1	2	2	2	6
1.2.	Lijundra, smarkus sudėtinis apšalas	2	2	1	1	4	2	2	8
1.3.	Pūga, smarkus snygis, speigas	2	2	1	1	4	2	2	8
1.4.	Uraganas	1	5	2	2	5	2	2	9
1.5.	Pavojingos užkrečiamosios ligos	4	5	1	4	4	4	4	12

Eil. Nr.	Galimas pavojus	Galimo pavojaus tikimybės (T) įvertinimas balais	Galimų padarinių (poveikio) (P) įvertinimas balais			Rizikos lygio (R) nustatymas			Bendras rizikos lygis (R) $R=R_1+R_2+R_3$
			Galimi padarinių (poveikis darbuotojų ir (ar) mokinį gyvybei ir sveikatai (P1)	Galimi padarinių (poveikis) turtui ir aplinkai (P2)	Galimi padarinių (poveikis) veiklos tęstimui (P3)	Galimo pavojaus rizikos darbuotojų ir (ar) mokinį gyvybei ir sveikatai lygis (R1) $R_1=TxP_1$	Galimo pavojaus rizikos turtui ir aplinkai lygis (R2) $R_2=TxP_2$	Galimo pavojaus rizikos veiklos tęstimui lygis (R3) $R_3=TxP_3$	
1.6.	Koronavirusas (COVID-19)	4	5	1	4	4	4	4	22
2. Žmogaus veiklos sukelti pavojai:									
2.1.	Pastatų griuvimai	2	5	2	4	10	4	8	22
2.2.	Elektros energijos tiekimo sutrikimai ir (ar) gedimai	2	1	1	2	2	2	4	8
2.3.	Šilumos energijos tiekimo sutrikimai ir (ar) gedimai	1	1	1	2	1	1	2	4
2.4.	Vandens tiekimo sutrikimas	2	1	1	2	2	2	4	8
2.5.	Komunikacijų sistemų (elektroninių ryšių) teikimo sutrikimas ir (ar) gedimai	1	1	1	2	1	1	2	4
2.6.	Sprogmuo	2	5	1	2	10	2	4	16
2.7.	Gaisrai	3	5	2	3	6	9	9	21
2.8.	Teroristiniai išpuoliai	1	5	2	2	5	2	2	9
2.9.	Cheminių medžiagų paskleidimas (pavojingoji medžiaga)	1	5	1	2	5	1	2	8

Eil. Nr.	Galimas pavojas	Galimo pavojaus tikimybės (T) įvertinimas balais	Galimų padariniai (poveikio) (P) įvertinimas balais			Rizikos lygio (R) nustatymas			Bendras rizikos lygis (R) R=R1+R2+R3
			Galimi padariniai (poveikis darbuotojų ir (ar) mokinių gyvybei ir sveikatai (P1))	Galimi padariniai (poveikis) turtui ir aplinkai (P2)	Galimi padariniai (poveikis) veiklos tēstinumui (P3)	Galimo pavojaus rizikos darbuotojų ir (ar) mokinių gyvybei ir sveikatai lygis (R1) R1=TxP1	Galimo pavojaus rizikos turtui ir aplinkai lygis (R2) R2=TxP2	Galimo pavojaus rizikos veiklos tēstinumui lygis (R3) R3=TxP3	
2.10.	Branduolinė avarija Baltarusijos Astravo atominėje elektrinėje	1	5	1	4	5	1	4	10

IV SKYRIUS RIZIKOS LYGIO IR JOS PRIIMTINUMO NUSTATYMAS

19. Nustatyti galimų pavoju rizikos lygis apskaičiuojamas pagal formulę $R=TxP$ (R – rizika, T – tikimybė, P – padariniai (poveikis). Gautos reikšmės įrašomos į 8 lentelės 7, 8 ir 9 skiltis:

- 19.1. galimo pavojaus rizikos darbuotojų ir (ar) mokinių gyvybei ir sveikatai lygis (R1);
- 19.2. galimo pavojaus rizikos turtui ir aplinkai lygis (R2);
- 19.3. galimo pavojaus rizikos veiklos tēstinumui lygis (R3).

20. Naudojantis 9 lentele, pagal nustatyti galimų pavoju tikimybės (T) ir galimų padariniai (poveikio) (P) balus (8 lentelės 3, 4, 5 ir 6 skiltys) nustatomas kiekvieno galimo pavojaus rizikos (R1, R2, R3) lygis: labai didelis, didelis, vidutinis arba priimtinės, kuris įrašomas į 8 lentelės 7, 8, 9 skiltis.

21. 8 lentelės 10 skiltyje įrašomas bendras rizikos lygis, kuris gaunamas sudėjus R1, R2 ir R3 reikšmes. Šie duomenys bus naudojami sudarant įstaigos galimų pavoju sąrašą prioriteto tvarka pagal jų rizikos lygi. Galimais pavojais prioritetu tvarka laikomi:

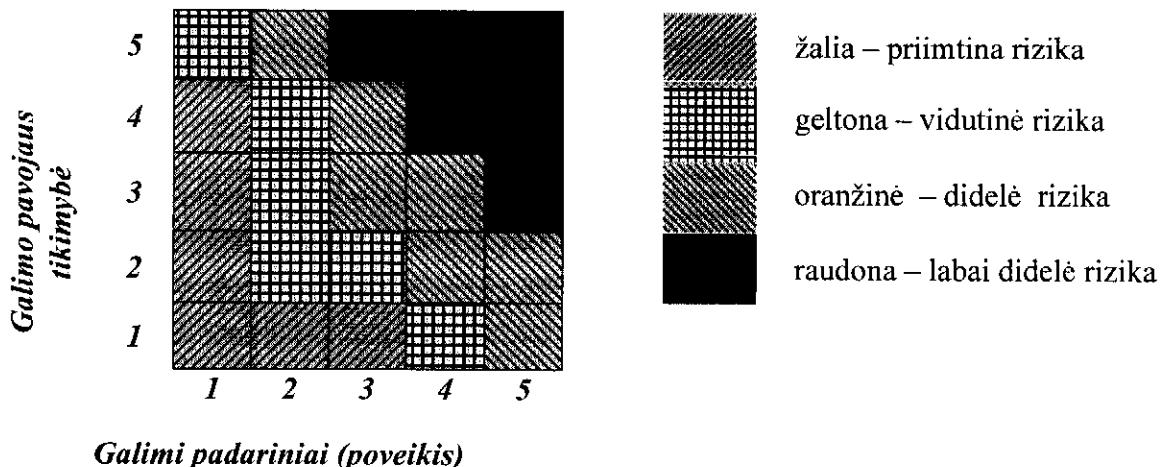
- 21.1. pavojai, kurie sukelia didelius padarinius (poveikį) ir yra didelės tikimybės;
- 21.2. pavojai, kurie sukelia didelius padarinius (poveikį);
- 21.3. pavojai, kurie yra didelės tikimybės;
- 21.4. visi kiti pavojai bendro rizikos lygio mažėjimo tvarka.

22. Nustačius labai didelę, didelę ar vidutinę riziką, šių galimų pavoju rizikos mažinimo priemonės numatomos įstaigos ekstremaliųjų situacijų prevencijos priemonių plane. Šios priemonės turi:

- 22.1. mažinti galimo pavojaus tikimybę ir (ar) galimus padarinius (poveikį);

- 22.2. gerinti įstaigos pasirengimą reaguoti ir likviduoti įvykius ir šalinti jų padarinius;
- 22.3. didinti įstaigos darbuotojų saugumą gresiant ar įvykus įvykiams.

9 lentelė. Rizikos lygio (R) nustatymas:

24. Nustačius labai didelę ar didelę riziką, šių galimų pavojų valdymas aprašomas įstaigos ekstremaliųjų situacijų valdymo plane.
25. Nustačius priimtiną riziką, nebūtina numatyti šių galimų pavojų prevencijos priemonių ir jų valdymo, bet siūloma juos pakartotinai įvertinti rizikos analizės peržiūros metu.

V SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

26. Rizikos analizė peržiūrima ir prireikus atnaujinama ne rečiau kaip kartą per trejus metus arba atsiradus naujiems pavojams, pasikeitus civilinė saugų reglamentuojantiems teisės aktams ar įvykus kitiems pokyčiams, didinantiems pavojų ar ekstremaliųjų situacijų riziką ir mažinantiems darbuotojų saugumą.

GALIMI PAVOJAI PRIORITETO TVARKA

Galimi gamtiniai pavojai:

Koronavirusas (COVID-19)	
Pavojingos užkrečiamosios ligos	
Uraganas	9
Pūga, smarkus snygis, speigas	8
Lijundra, smarkus sudėtinis apšalas	8
Smarkus lietus	6

Žmogaus veiklos sukelti pavojai:

Gaisrai	
Pastatų griuvimai	22
Sprogmuo	16
Branduolinė avarija Baltarusijos Astravo atominėje elektrinėje	10
Teroristiniai išpuoliai	9
Cheminių medžiagų paskleidimas (pavojingoji medžiaga)	8
Elektros energijos tiekimo sutrikimai ir (ar) gedimai	8
Vandens tiekimo sutrikimas	8
Šilumos energijos tiekimo sutrikimai ir (ar) gedimai	4
Komunikacijų sistemų (elektroninių ryšių) teikimo sutrikimas ir (ar) gedimai	4

2 PRIEDAS

**CIVILINĖS SAUGOS SISTEMOS PAJĘGŲ
KONTAKTINIAI DUOMENYS**

Švenčionių r. Švenčionėlių Karaliaus Mindaugo gimnazija
I.k. 305613992
Mokyklos g. 24-3, Švenčionėliai, LT-18220 Švenčionių r.

Eil. Nr.	Tarnybos pavadinimas	Kontaktai
1.	Švenčionių rajono savivaldybės administracija	Tel. (8 387) 66 388 Faks. (8 387) 66 365
2.	Vilniaus APGV Švenčionių priešgaisrinė gelbėjimo valdyba	Tel. (8 387) 69 891 Viršininkas Sigitas Jusys sigitas.jusys@vpgt.lt
3.	Vilniaus apskrities vyriausiasis policijos komisariatas Švenčionių raj. PK Viršininkė Daiva Britovienė	8 700 60000 info@policija.lt
4.	Lietuvos hidrometeorologijos tarnyba prie Aplinkos ministerijos	(85) 275 1194 lhmt@meteo.lt
5.	AB ESO	1852 info@eso.lt
6.	Bendrasis pagalbos centras BPC (Skubi pagalba)	112 info@112.lt
7.	Nacionalinis visuomenės sveikatos centras prie Sveikatos apsaugos ministerijos Vilniaus departamentas	+370 677 85573
8.	UAB „Vilniaus vandenys“	8 800 10880 info@vv.lt
9.	UAB "Fortum Švenčionių energija"	(8 387) 52 266 fortum.svencionys@fortum.lt
10.	UAB „Apsaugos komanda“	(85) 230 0200 info@komanda.lt

Eil. Nr.	Vardas, pavardė	Pareigos	Kontaktai
1.	Jovita Rudėnienė	Švenčionių rajono savivaldybės administracijos direktorė	Tel. (8 387) 66 388 Faks. (8 387) 66 365 Mob. tel. +370 622 70205 direktorius@svencionys.lt jovita.rudeniene@svencionys.lt
2.	Andrius Šarėjus	Švenčionių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus pavaduotojas	Tel. (8 387) 66 372 Mob. tel. +370 616 30815 Faks. (8 387) 66 365 andrius.sarejus@svencionys.lt

3 PRIEDAS

MATERIALINIŲ IŠTEKLIŲ ŽINYNAS

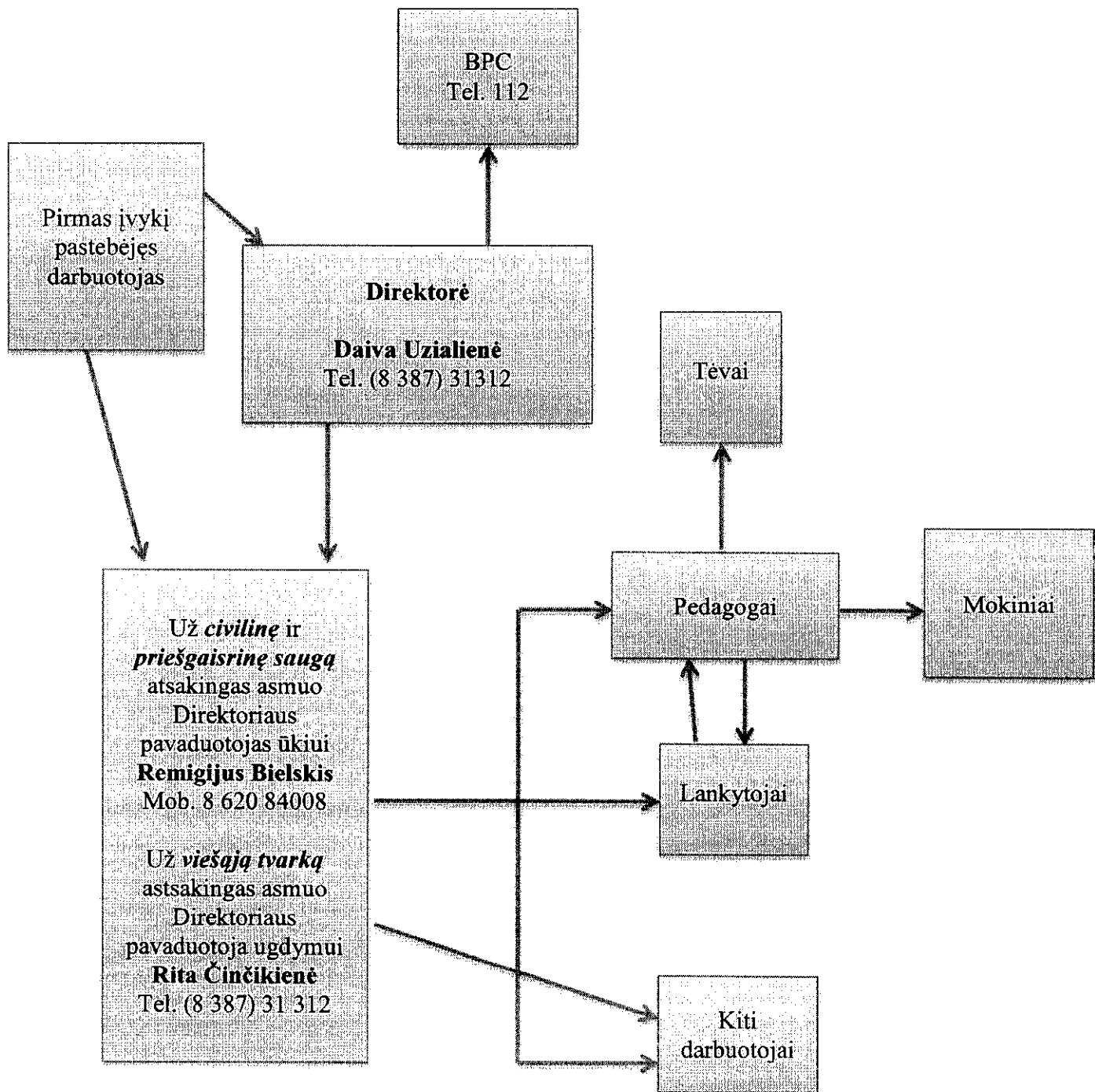
Eil. Nr.	Priemonė	Kiekis	Techniniai duomenys	Valdytojas	Valdytojo kontaktiniai duomenys	Pavojus, į kurį atsižvelgiant numatyti materialiniai ištakliai
1.	Gesintuvai	19 vnt.	MG-4 – 4 vnt. MG-6 – 15 vnt.	Istaigos administracija	Mokyklos g. 24-3, Švenčionėliai, LT-18220 Švenčionių r. Tel. (8 387) 31312 El. p. mindaugo.gimnazija.sync@gmail.com	Gaisras Pastatų griuvimai Teroristiniai išpuoliai Sprogmuo Branduolinė avarija Cheminė medžiagų paskleidimas
2.	Vienkartinės veido kaukės	1400 vnt.	Trisluoksnės	Istaigos administracija	Mokyklos g. 24-3, Švenčionėliai, LT-18220 Švenčionių r. Tel. (8 387) 31312 El. p. mindaugo.gimnazija.sync@gmail.com	Koronavirusas (COVID-19) Pavojinga užkrečiama liga Gaisras Cheminė medžiagų paskleidimas Branduolinė avarija Teroristiniai išpuoliai Sprogmuo Pastatų griuvimai Uraganas
3.	Vienkartinės pirštinės	300 por.	Nitrilinės, lateksinės	Istaigos administracija	Mokyklos g. 24-3, Švenčionėliai, LT-18220 Švenčionių r. Tel. (8 387) 31312 El. p. mindaugo.gimnazija.sync@gmail.com	Koronavirusas (COVID-19) Pavojinga užkrečiama liga Gaisras Cheminė medžiagų paskleidimas Branduolinė avarija Teroristiniai išpuoliai Sprogmuo Pastatų griuvimai Uraganas

4.	Pirmosios medicinos pagalbos rinkinys	5 vnt.	PMPR	Įstaigos administracija	<p>Mokyklos g. 24-3, Švenčionėliai, LT-18220 Švenčionių r.</p> <p>Tel. (8 387) 31312</p> <p>El. p. mindaugo.gimnazija.svnc@gmail.com</p>	<p>Koronavirusas (COVID-19)</p> <p>Pavojinga užkrečiama liga</p> <p>Gaisras</p> <p>Cheminių medžiagų paskleidimas</p> <p>Branduolinė avarija</p> <p>Teroristiniai išpuoliai</p> <p>Sprogmuo</p> <p>Pastatų griuvimai</p>
5.	Kompiuteriai	137 vnt.		Įstaigos administracija	<p>Mokyklos g. 24-3, Švenčionėliai, LT-18220 Švenčionių r.</p> <p>Tel. (8 387) 31312</p> <p>El. p. mindaugo.gimnazija.svnc@gmail.com</p>	<p>Koronavirusas (COVID-19)</p> <p>Pavojinga užkrečiama liga</p> <p>Gaisras</p> <p>Teroristiniai išpuoliai</p>
6.	Transportas	5 vnt.	<p>Leng.autom.:</p> <p>Mazda 626-1993 m.</p> <p>Ford S Max-2014 m.</p> <p>Mokykliniai autobusai:</p> <p>Mersedes Benz-2005m.</p> <p>Iveco Daily-2010 m.</p> <p>Iveco Daily 50C18-2020 m.</p>	Įstaigos administracija	<p>Mokyklos g. 24-3, Švenčionėliai, LT-18220 Švenčionių r.</p> <p>Tel. (8 387) 31312</p> <p>El. p. mindaugo.gimnazija.svnc@gmail.com</p>	<p>Koronavirusas (COVID-19)</p> <p>Pavojinga užkrečiama liga</p> <p>Gaisras</p> <p>Cheminių medžiagų paskleidimas</p> <p>Branduolinė avarija</p> <p>Teroristiniai išpuoliai</p> <p>Sprogmuo</p> <p>Pastatų griuvimai</p> <p>Uraganas</p>

4 PRIEDAS

PERSPĖJIMO APIE ĮVYKĮ SCHEMA

ŠVENČIONIŲ R. ŠVENČIONĖLIŲ KARALIAUS MINDAUGO GIMNAZIJA

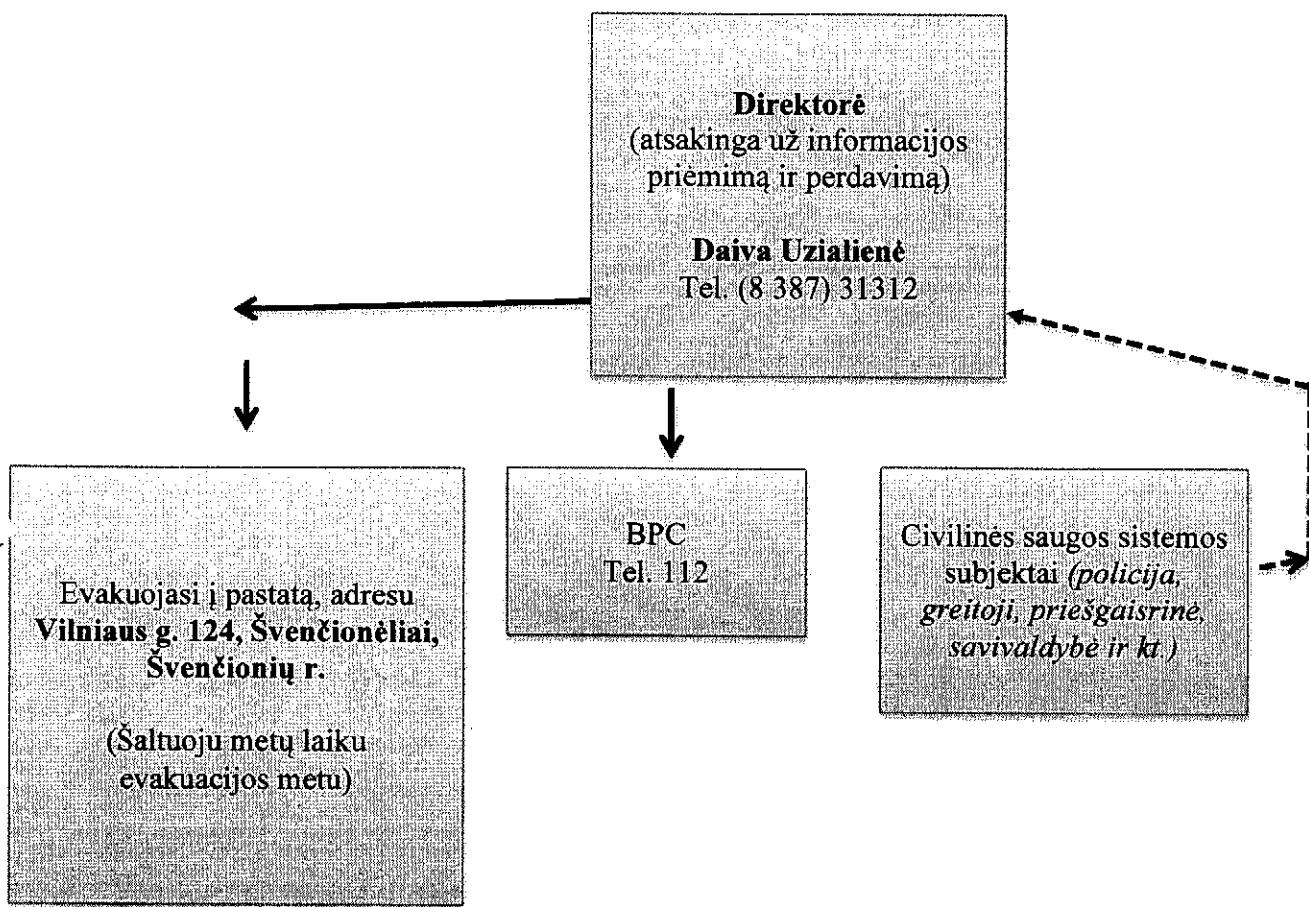

Perspėjami
istaigoje esantys
asmenys

Perspėjami
asmenys esantys
už istaigos ribų

5 PRIEDAS

**KEITIMOSI INFORMACIJA APIE ĮVYKĮ
SCHEMA**

→ Informacijos perdavimas

→ Informacijos priėmimas

6 PRIEDAS

ĐARBUOTOJŲ KONTAKTINĖ INFORMACIJA

Eil. Nr.	Vardas, Pavardė	Pareigos ir numatytos funkcijos	Kontaktai
1.	Remigijus Bielskis	<p>Direktoriaus pavaduotojas ūkiui.</p> <p>Atsakingas už civilinę ir priegaisrinę saugą</p> <p>Švenčionių r. Švenčionėlių Karaliaus Mindaugo gimnazijoje adresu:</p> <p><i>Mokyklos g. 24-3, Švenčionėliai, LT-18220 Švenčionių r.</i></p>	<p>Mob. 8 620 84008</p> <p>El. p. remigijus1961@gmail.com</p>
2.	Rita Činčikienė	<p>Direktoriaus pavaduotoja ugdymui.</p> <p>Atsakinga už viešosios tvarkos palaikymą, žmonių nukreipimą ir paskirstymą kolektyvinės apsaugos patalpose</p> <p>Švenčionių r. Švenčionėlių Karaliaus Mindaugo gimnazijoje adresu:</p> <p><i>Mokyklos g. 24-3, Švenčionėliai, LT-18220 Švenčionių r.</i></p>	<p>Tel. (8 387) 31 312</p> <p>El. p. ritute.du@gmail.com</p>
3.	Rita Gasparevičienė	<p>Direktoriaus pavaduotoja ugdymui.</p> <p>Atsakinga už Pirmosios pagalbos suteikimą</p> <p>Švenčionių r. Švenčionėlių Karaliaus Mindaugo gimnazijoje adresu:</p> <p><i>Mokyklos g. 24-3, Švenčionėliai, LT-18220 Švenčionių r.</i></p>	<p>Tel. (8 387) 31 312</p> <p>El. p. dirita@inbox.lt</p>

7 PRIEDAS

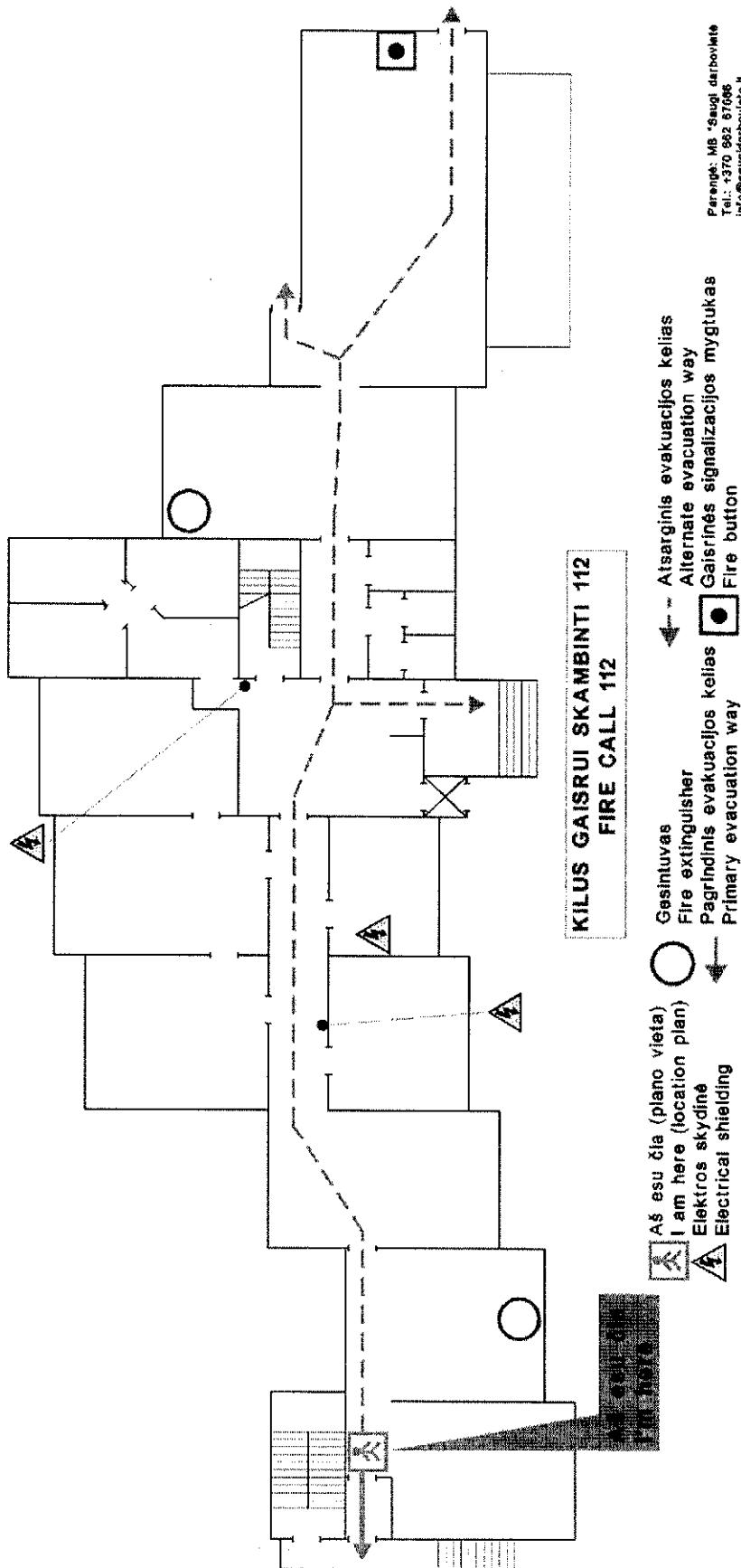
TERITORIJOS IR (AR) PASTATO PLANAS

Švenčionių r. Švenčionėlių Karaliaus Mindaugo gimnazija

Į.k. 305613992

Mokyklos g. 24-3, Švenčionėliai, LT-18220 Švenčionių r.

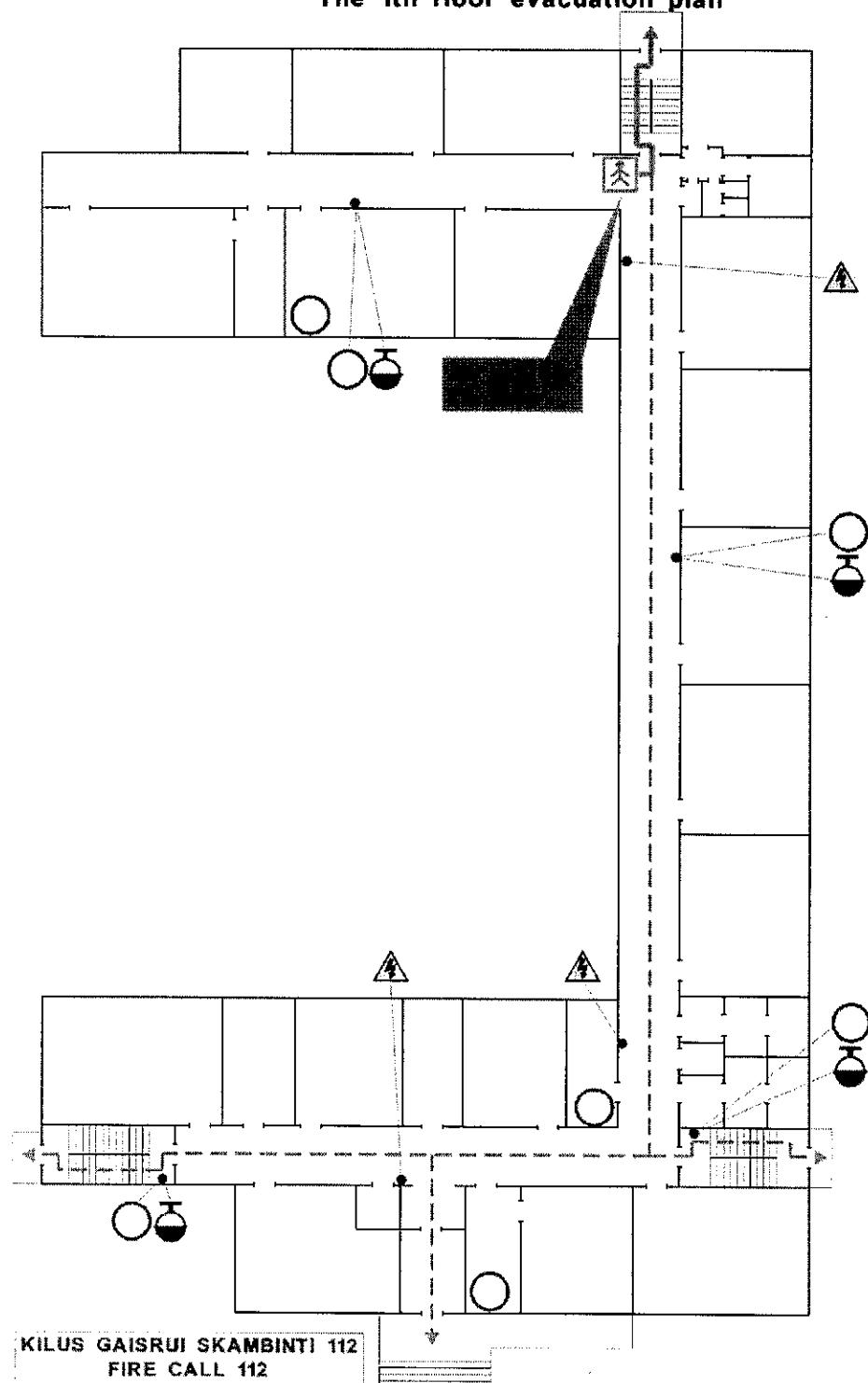
ŠVENČIONĖLIŲ KARALIAUS MINDAUGO GIMNAZIJA
1 aukšto evakavimo planas
The 1st floor evacuation plan

Švenčionių r. Švenčionėlių Karaliaus Mindaugo gimnazija
Į.k. 305613992
Mokyklos g. 24-3, Švenčionėliai, LT-18220 Švenčionių r.

ŠVENČIONĖLIŲ KARALIAUS MINDAUGO GIMNAZIJA
1 aukšto evakavimo planas
The 1st floor evacuation plan

TVIRTINU:

KILUS GAISRUI SKAMBINTI 112
FIRE CALL 112

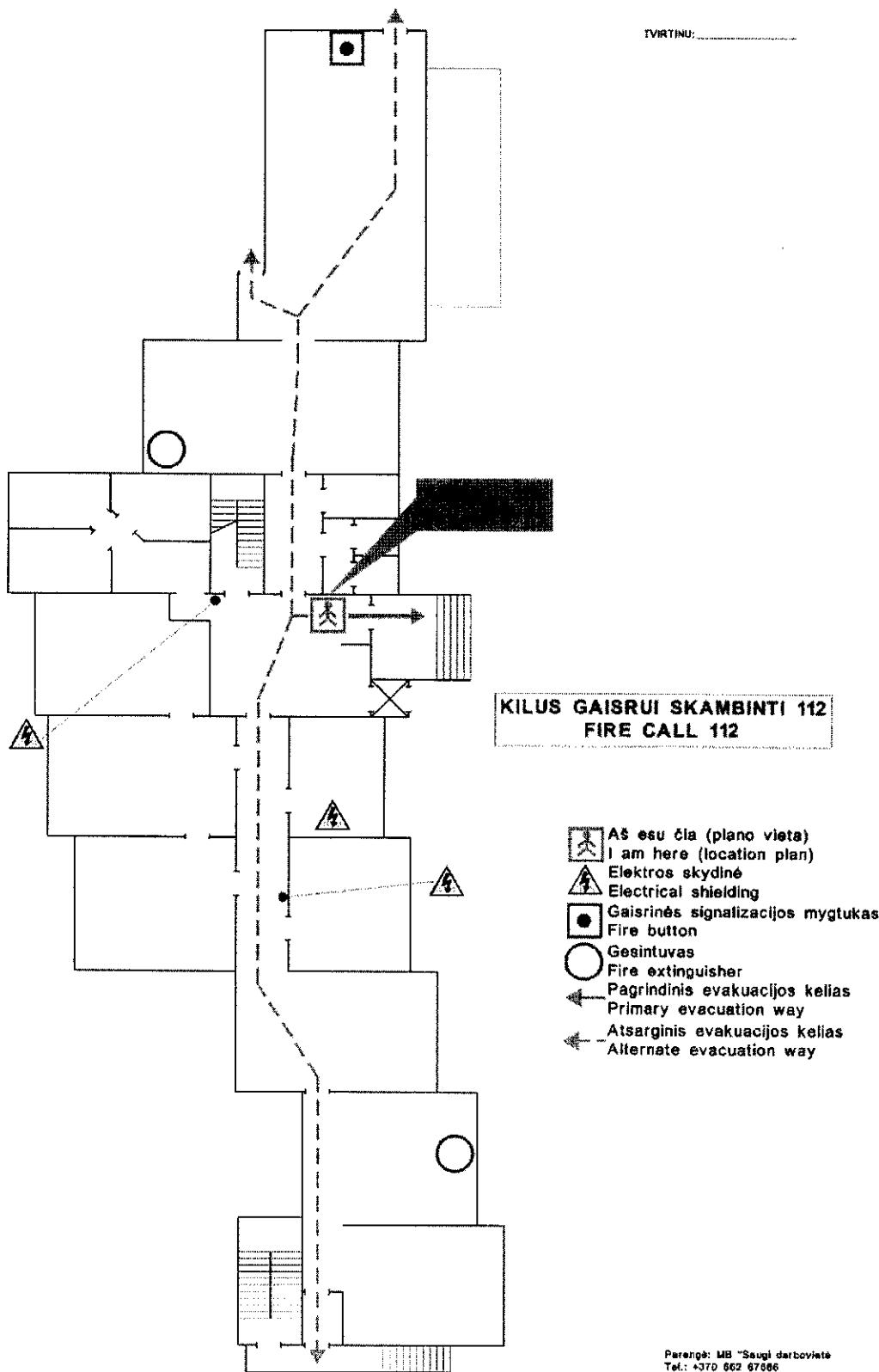
Aš esu čia (plano vieta)
I am here (location plan)
 Elektros skydlné
Electrical shielding

Gaisrinės signalizacijos mygtukas
Fire button
 Gesintuvas
Fire extinguisher
 Gaisrinis čiaupas
Fire damper

Pagrindinis evakuacijos kelias
Primary evacuation way
← Atsarginis evakuacijos kelias
Alternate evacuation way

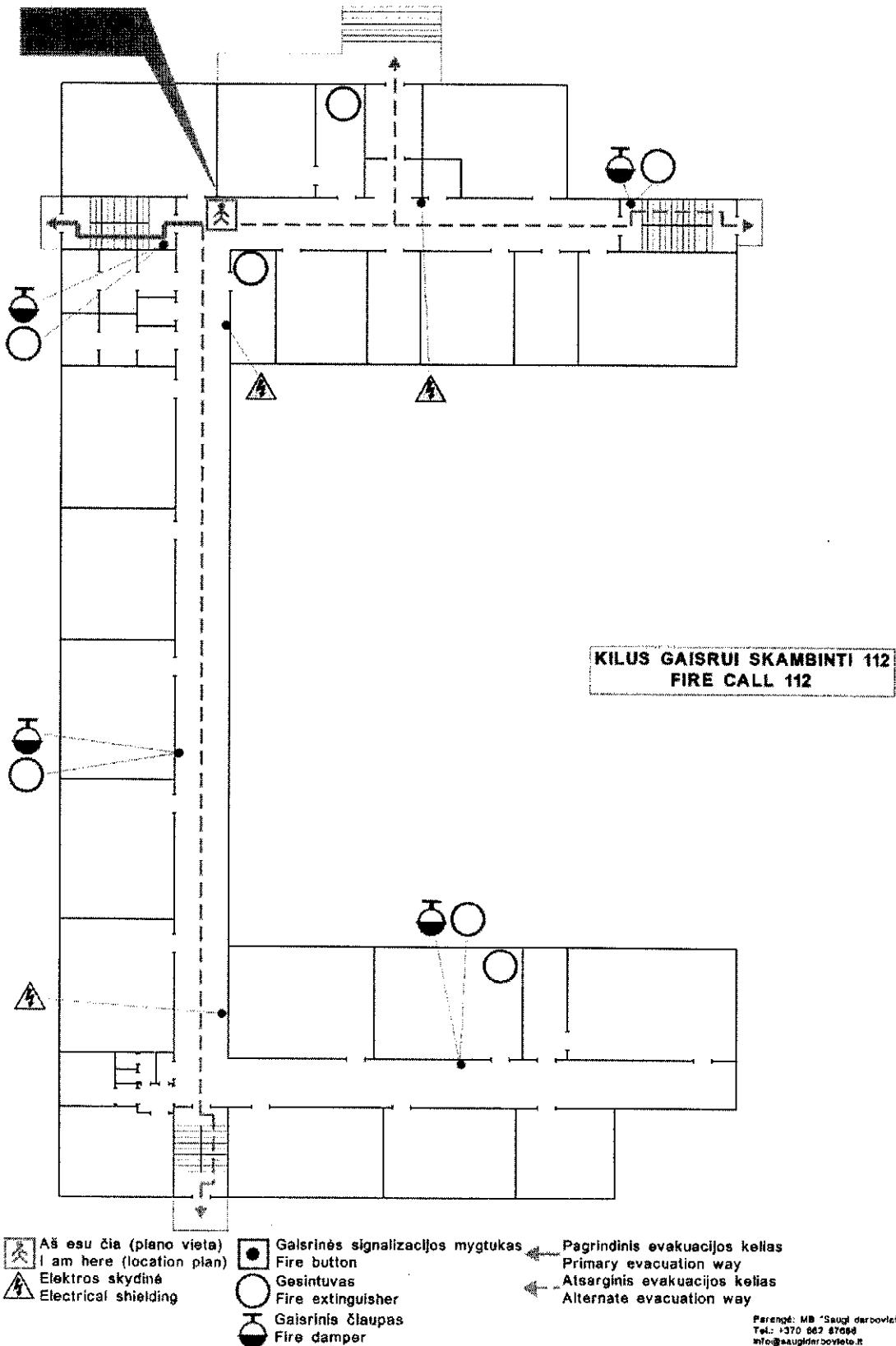
Parengė: MS "Saugi darbovielė"
Tel.: +370 662 67646
info@saugidarbovieli.lt

ŠVENČIONÉLIŲ KARALIAUS MINDAUGO GIMNAZIJA
1 aukšto evakavimo planas
The 1st floor evacuation plan

ŠVENČIONÉLIŲ KARALIAUS MINDAUGO GIMNAZIJA
1 aukšto evakavimo planas
The 1st floor evacuation plan

TVIRTINTA.....

Švenčionių r. Švenčionėlių Karaliaus Mindaugo gimnazija

Į.k. 305613992

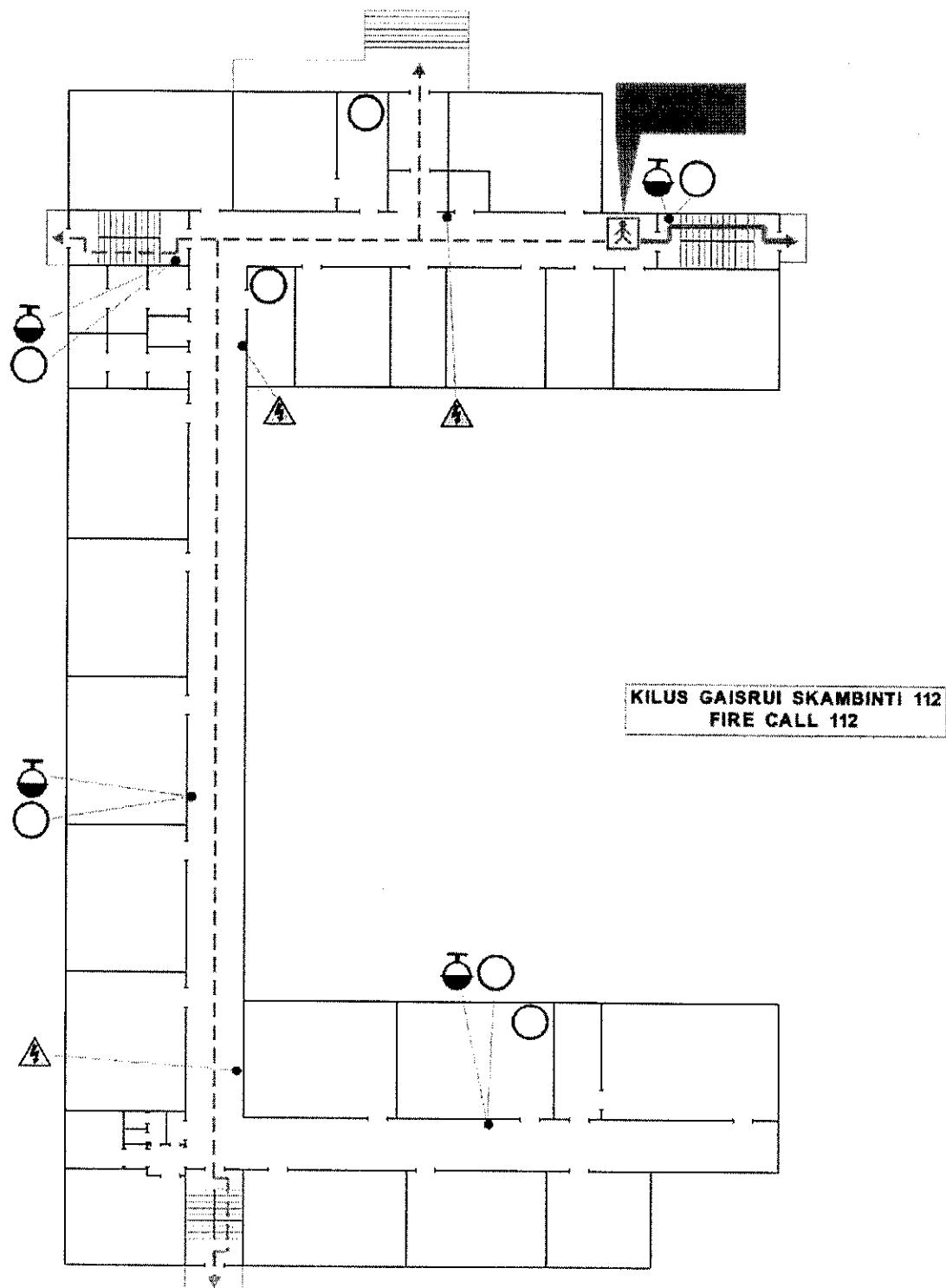
Mokyklos g. 24-3, Švenčionėliai, LT-18220 Švenčionių r.

ŠVENČIONĖLIŲ KARALIAUS MINDAUGO GIMNAZIJA

1 aukšto evakavimo planas

The 1st floor evacuation plan

TVIRTKU:

Aš esu čia (plano vieta)
I am here (location plan)

Elektros skydinė
Electrical shielding

Gaisrinės signalizacijos mygtukas
Fire button

Gesintuvas
Fire extinguisher

Gaisrinis čiaupas
Fire damper

Pagrindinis evakuacijos kelias
Primary evacuation way

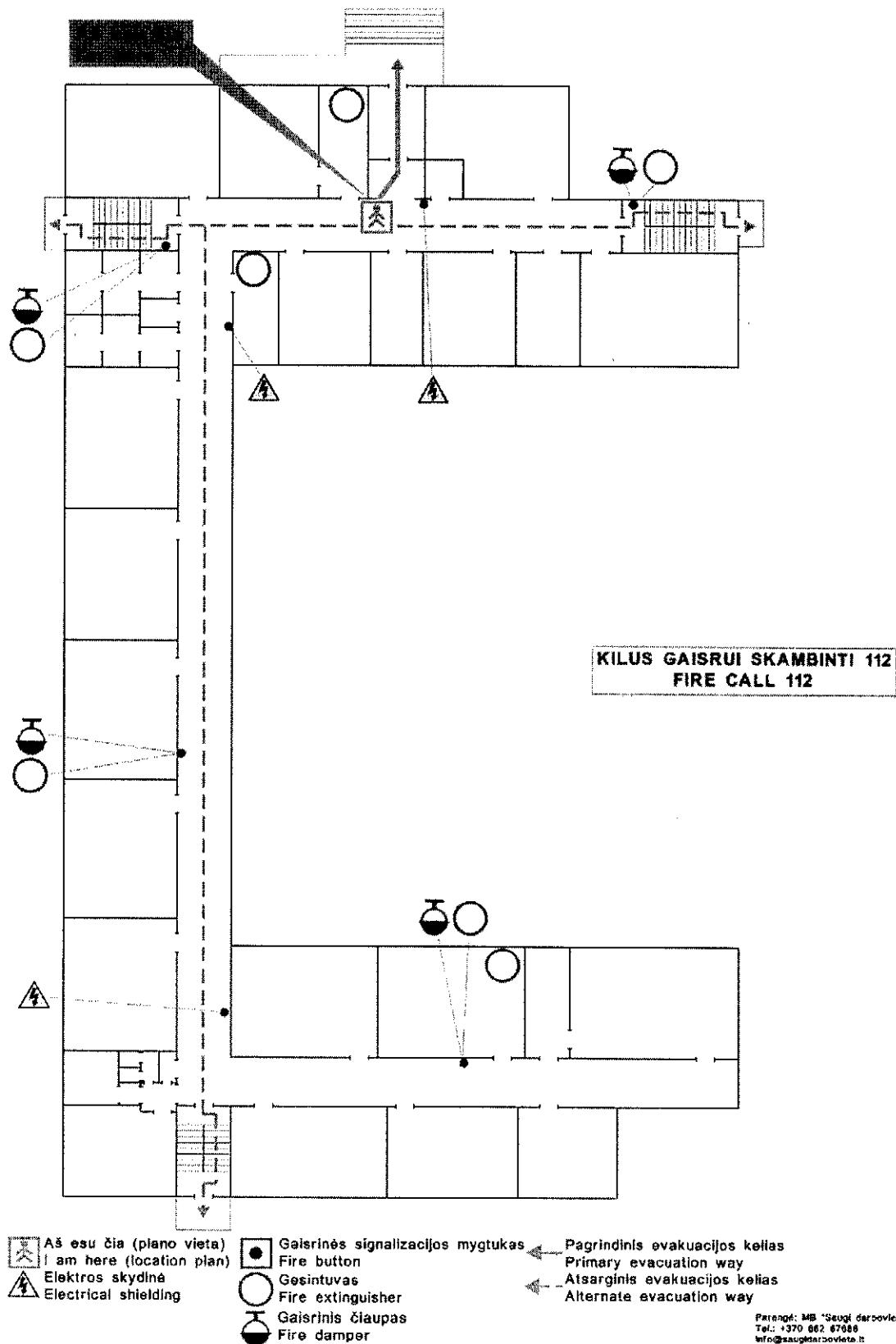
Atsarginis evakuacijos kelias
Alternate evacuation way

Parangė: MB "Saugų darbavietė"
Tel.: +370 662 57666
info@saugdarbaviete.lt

Švenčionių r. Švenčionėlių Karaliaus Mindaugo gimnazija
Į.k. 305613992
Mokyklos g. 24-3, Švenčionėliai, LT-18220 Švenčionių r.

ŠVENČIONĖLIŲ KARALIAUS MINDAUGO GIMNAZIJA
1 aukšto evakavimo planas
The 1st floor evacuation plan

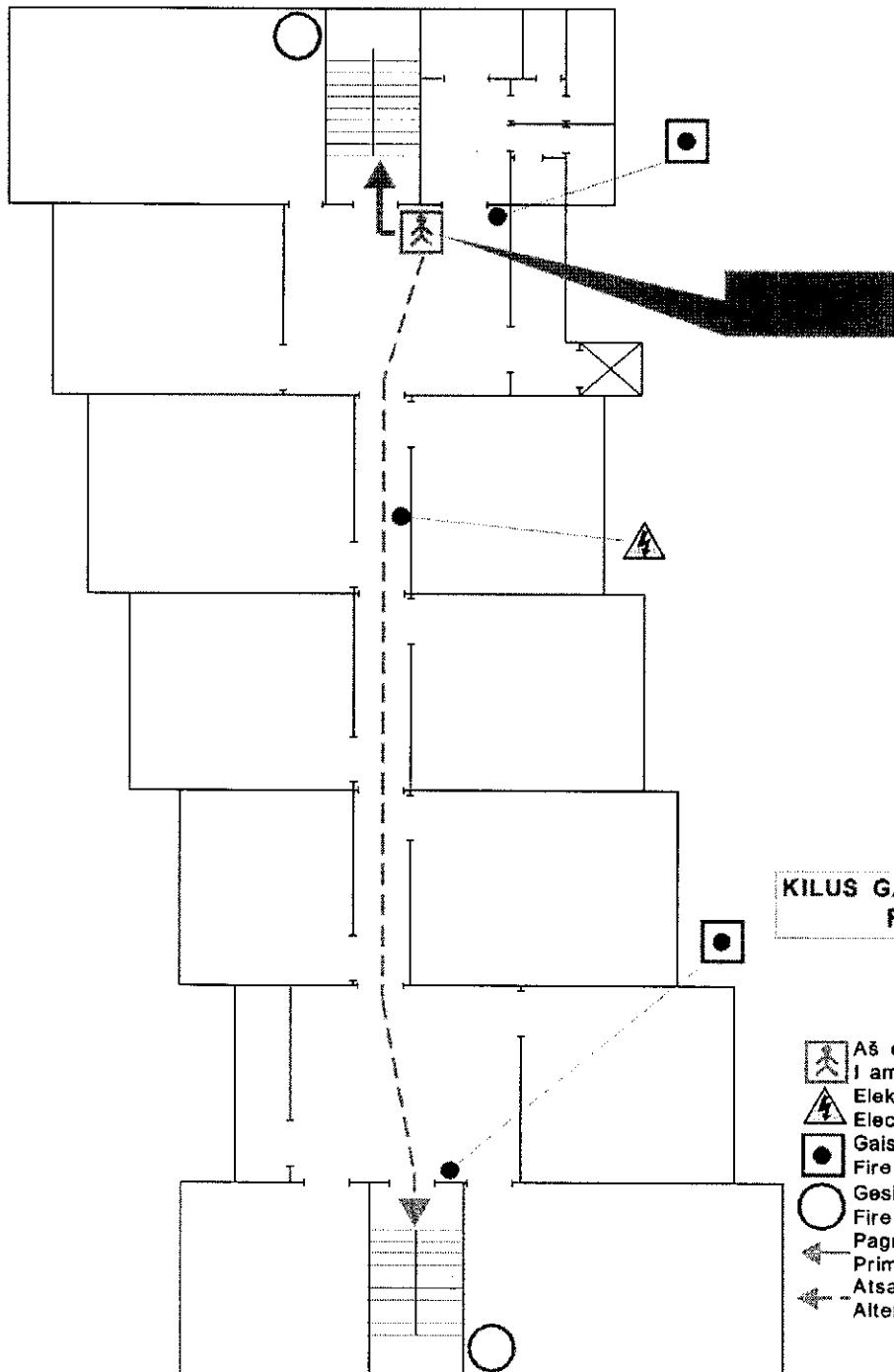
TVIRTINTA:

Švenčionių r. Švenčionėlių Karaliaus Mindaugo gimnazija
I.k. 305613992
Mokyklos g. 24-3, Švenčionėliai, LT-18220 Švenčionių r.

ŠVENČIONĖLIŲ KARALIAUS MINDAUGO GIMNAZIJA
2 aukšto evakavimo planas
The 2th floor evacuation plan

TVIRTINU:

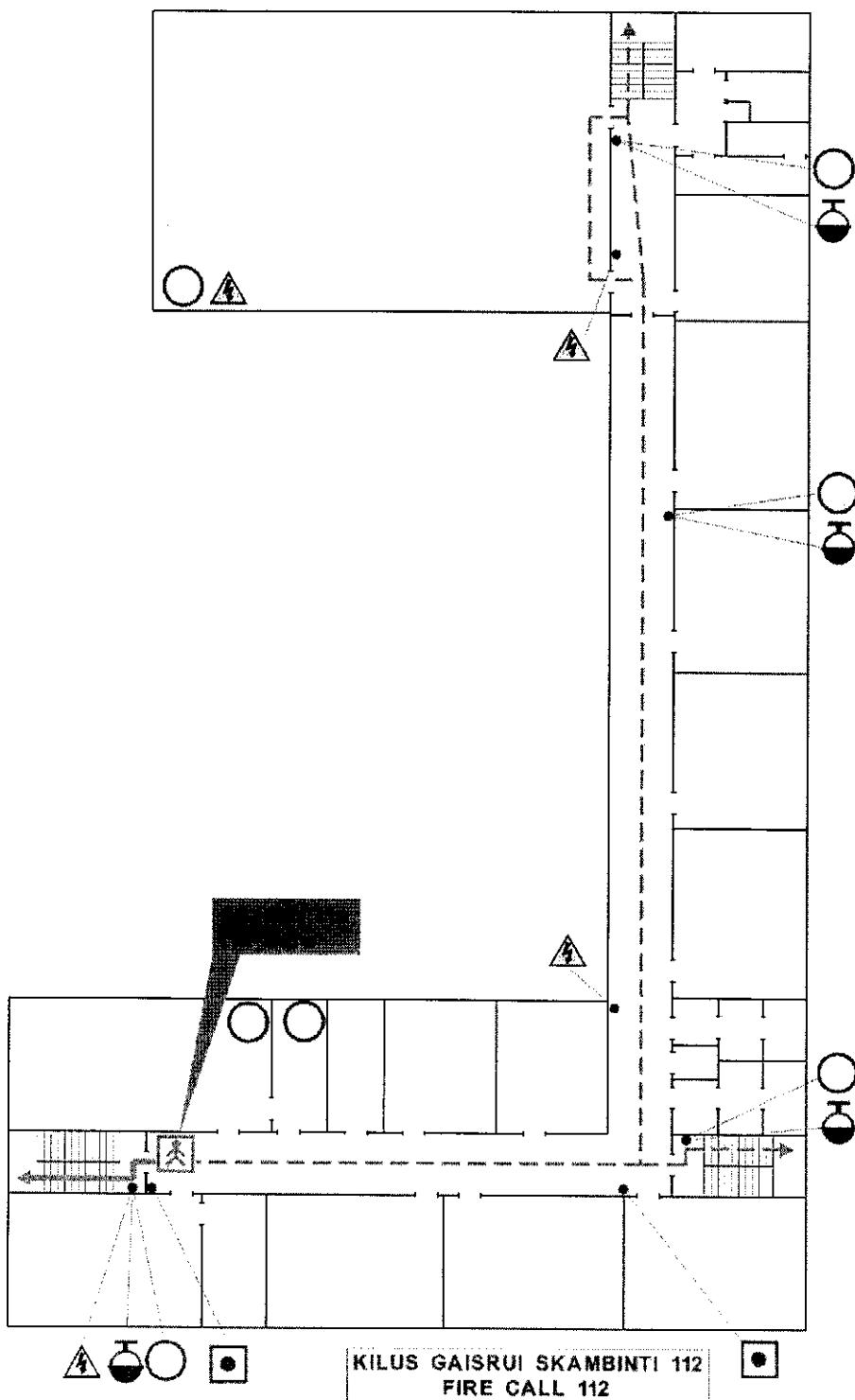
- Aš esu čia (plano vieta)
I am here (location plan)
- Elektros skydinė
Electrical shielding
- Gaisrinės signalizacijos mygtukas
Fire button
- Gesintuvas
Fire extinguisher
- Pagrindinis evakuacijos kelias
Primary evacuation way
- Atsarginis evakuacijos kelias
Alternate evacuation way

Parengė: MB "Saugi darbovieta"
Tel.: +370 662 67888
info@saugidarbovieta.lt

Švenčionių r. Švenčionėlių Karaliaus Mindaugo gimnazija
I.k. 305613992
Mokyklos g. 24-3, Švenčionėliai, LT-18220 Švenčionių r.

ŠVENČIONĖLIŲ KARALIAUS MINDAUGO GIMNAZIJA
2 aukšto evakavimo planas
The 2th floor evacuation plan

TVIRTINU:

Aš esu čia (plano vieta)
I am here (location plan)
 Elektros skydinė
Electrical shielding

Gaisrinės signalizacijos mygtukas
Fire button
 Gesintuvas
Fire extinguisher
 Gaisrinis čiaupas
Fire damper

Pagrindinis evakuacijos keliais
Primary evacuation way
 Atsarginis evakuacijos keliais
Alternate evacuation way

Parengė: MB "Saugi darbovieta"
Tel.: +370 662 67686
Info@saugidarbovieta.lt

Švenčionių r. Švenčionėlių Karaliaus Mindaugo gimnazija

Į.k. 305613992

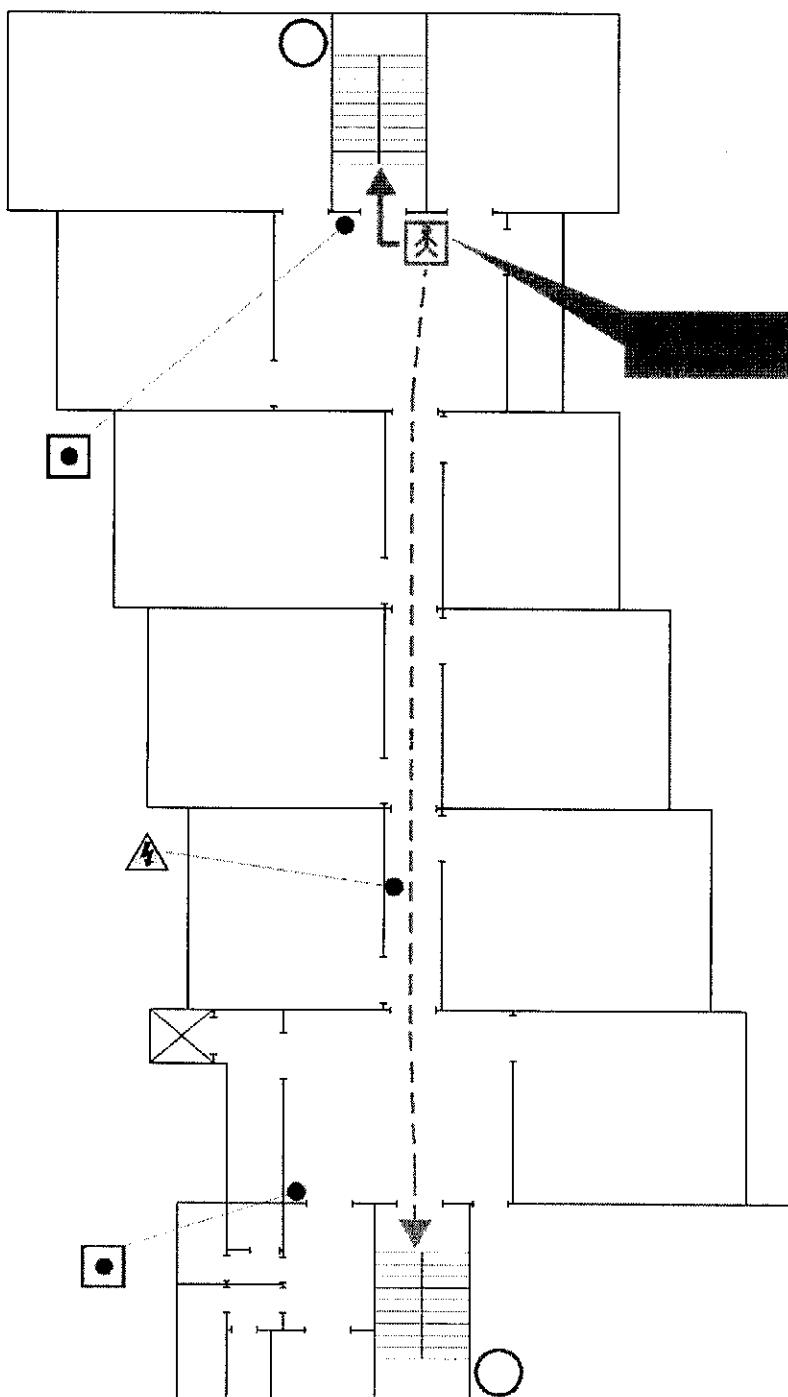
Mokyklos g. 24-3, Švenčionėliai, LT-18220 Švenčionių r.

ŠVENČIONĖLIŲ KARALIAUS MINDAUGO GIMNAZIJA

2 aukšto evakavimo planas

The 2th floor evacuation plan

TVIRTINU:

KILUS GAISRUI SKAMBINTI 112
FIRE CALL 112

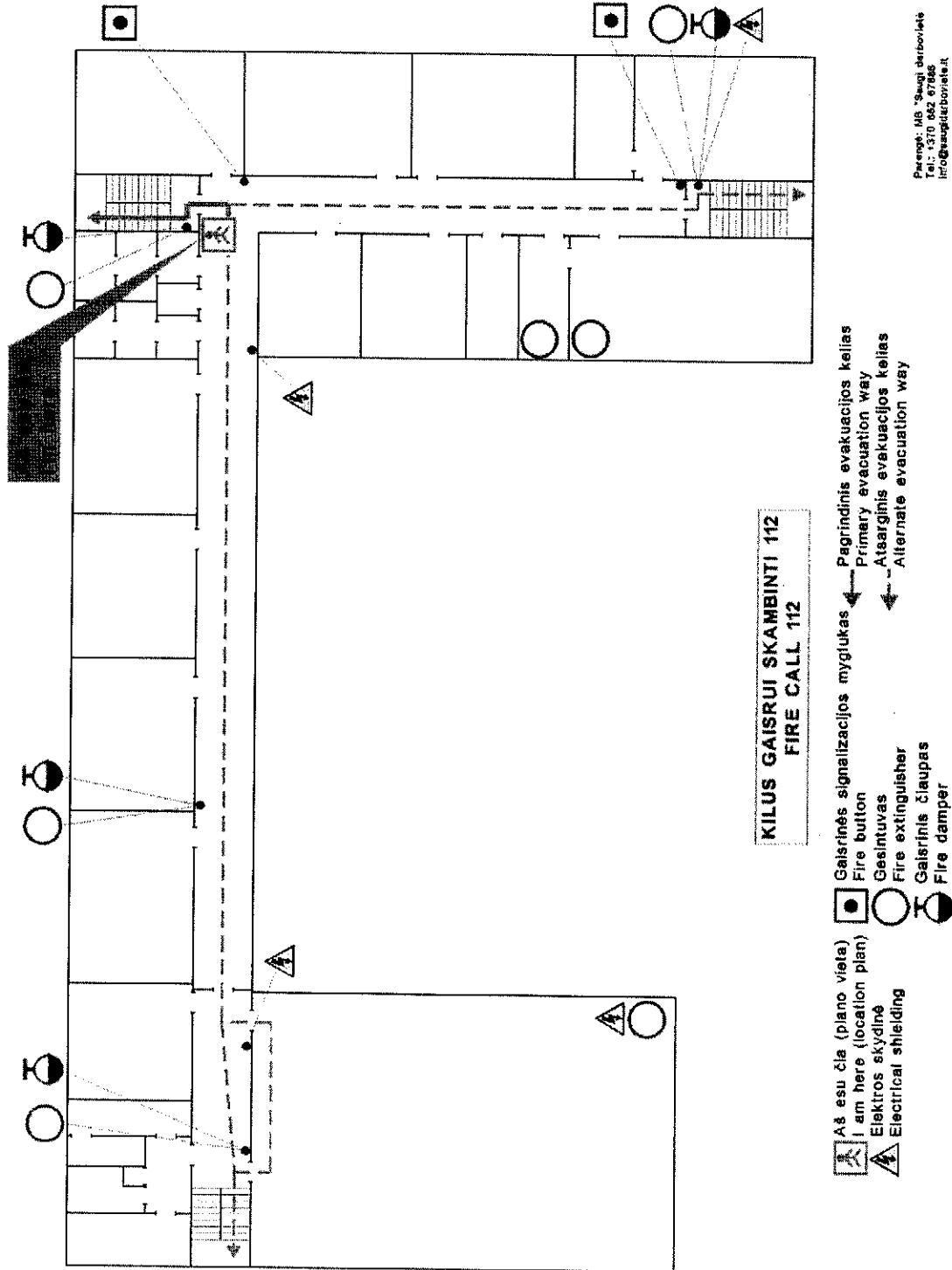
- Aš esu čia (plano vieta)
I am here (location plan)
- Elektros skydinė
Electrical shielding
- Gaisrinės signalizacijos mygtukas
Fire button
- Gesintuvas
Fire extinguisher
- Pagrindinis evakuacijos kelias
Primary evacuation way
- Atsarginis evakuacijos kelias
Alternate evacuation way

Parengė: MB "Saugi darbovieta"
Tel.: +370 662 67686
Info@saugidarbovieta.lt

Švenčioniu r. Švenčionelių Karaliaus Mindaugo gimnazija
Ą.k. 305613992
Mokyklos g. 24-3, Švenčionėliai, LT-18220 Švenčioniu r.

ŠVENČIONELIŲ KARALIAUS MINDAUGO GIMNAZIJA
2 aukšto evakavimo planas
The 2th floor evacuation plan

TVIRTINAI

Parengė: MB "Saugi darbo vieta"
Tel.: 1370 652 67868
info@saugidarbovieta.lt

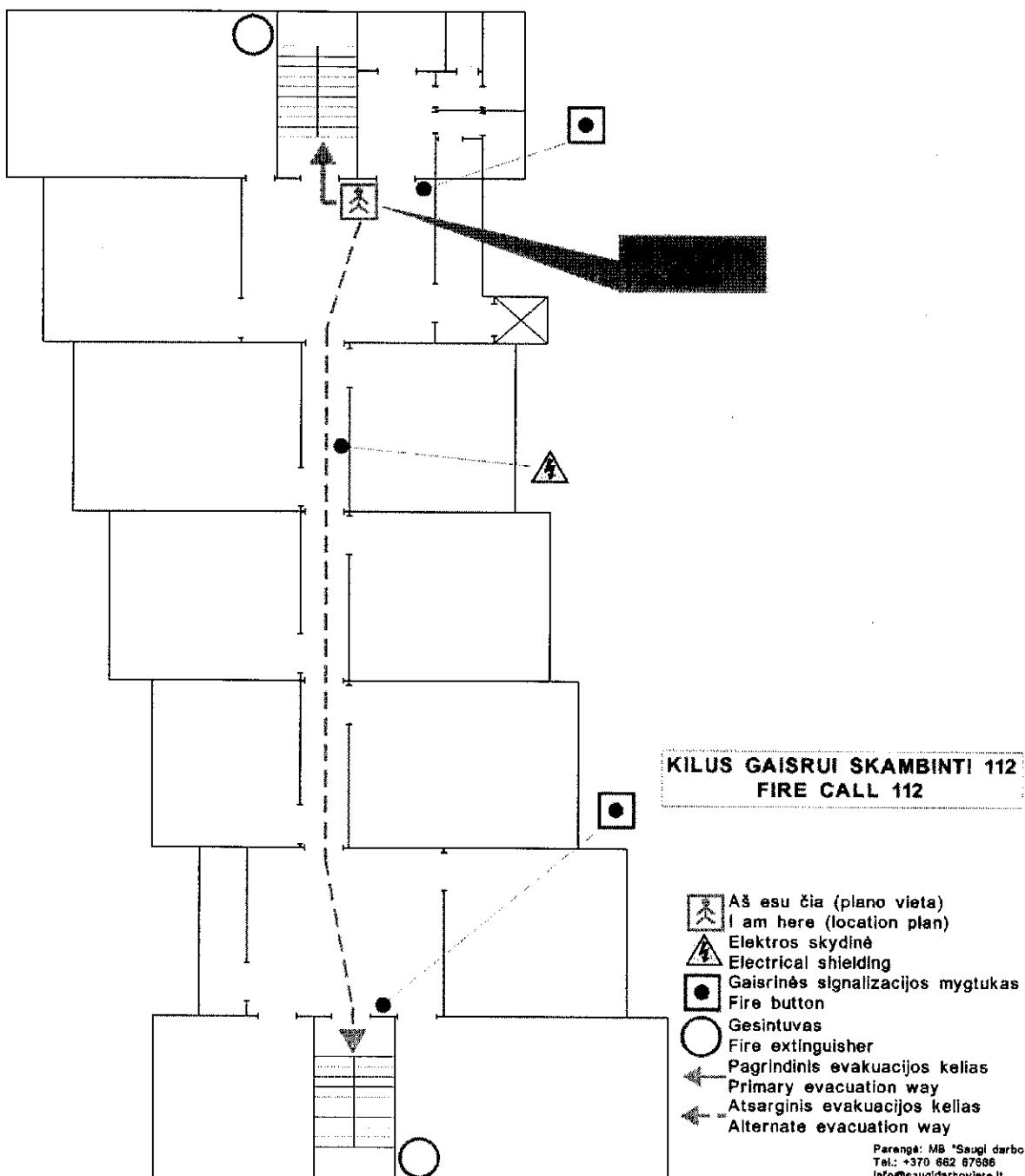
Švenčionių r. Švenčionėlių Karaliaus Mindaugo gimnazija

Į.k. 305613992

Mokyklos g. 24-3, Švenčionėliai, LT-18220 Švenčionių r.

ŠVENČIONĖLIŲ KARALIAUS MINDAUGO GIMNAZIJA
3 aukšto evakavimo planas
The 3th floor evacuation plan

TVIRTINU:

Švenčionių r. Švenčionėlių Karaliaus Mindaugo gimnazija

Į.k. 305613992

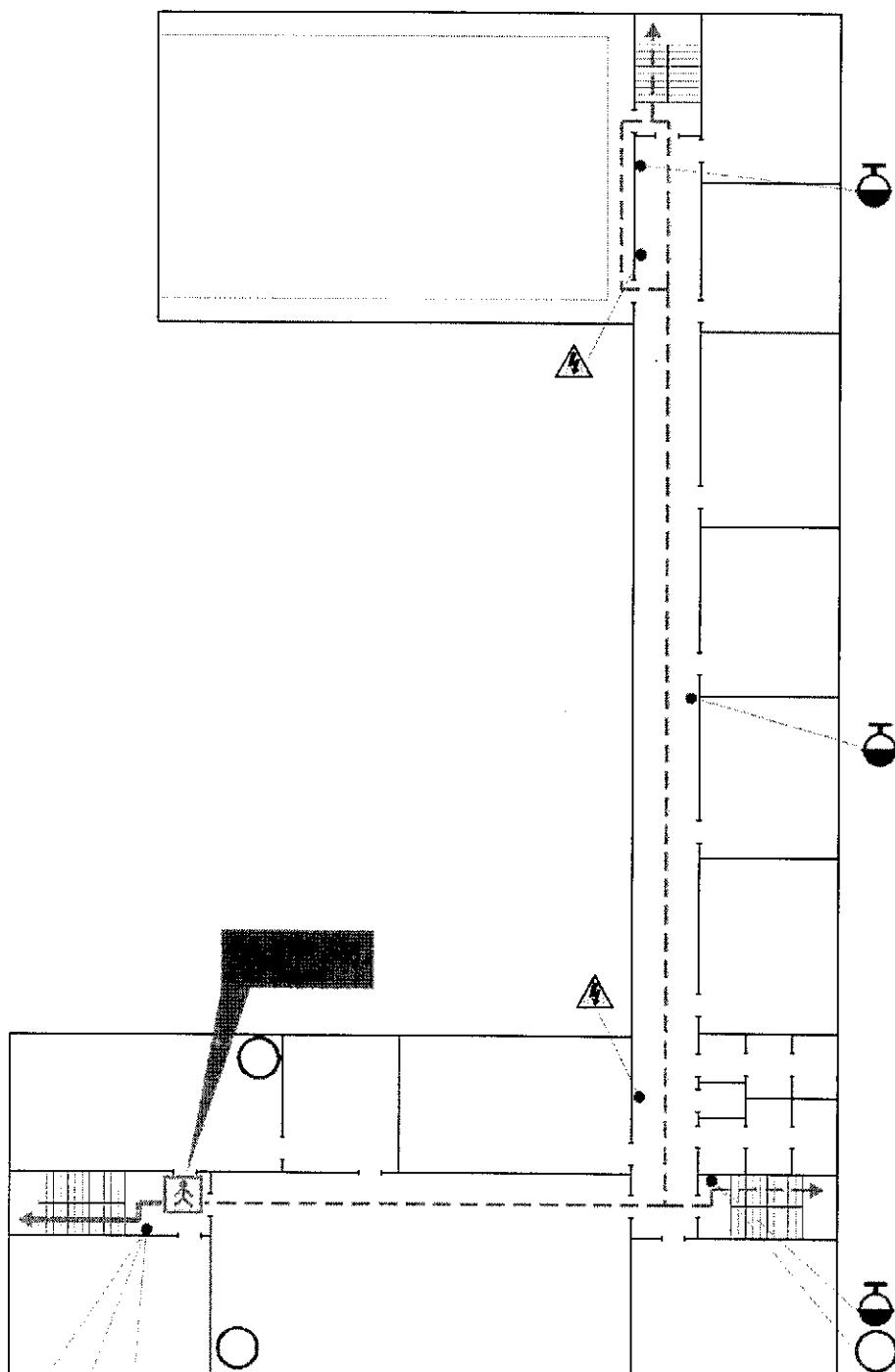
Mokyklos g. 24-3, Švenčionėliai, LT-18220 Švenčionių r.

ŠVENČIONĖLIŲ KARALIAUS MINDAUGO GIMNAZIJA

3 aukšto evakavimo planas

The 3th floor evacuation plan

TVIRTINU:

KILUS GAISRUI SKAMBINTI 112 FIRE CALL 112

Aš esu čia (plano vieta)
I am here (location plan)

Elektros skydinė
Electrical shielding

Gaisrinės signalizacijos mygtukas
Fire button

Gesintuvas
Fire extinguisher

Gaisrinis claupas
Fire damper

Pagrindinis evakuacijos kelias
Primary evacuation way

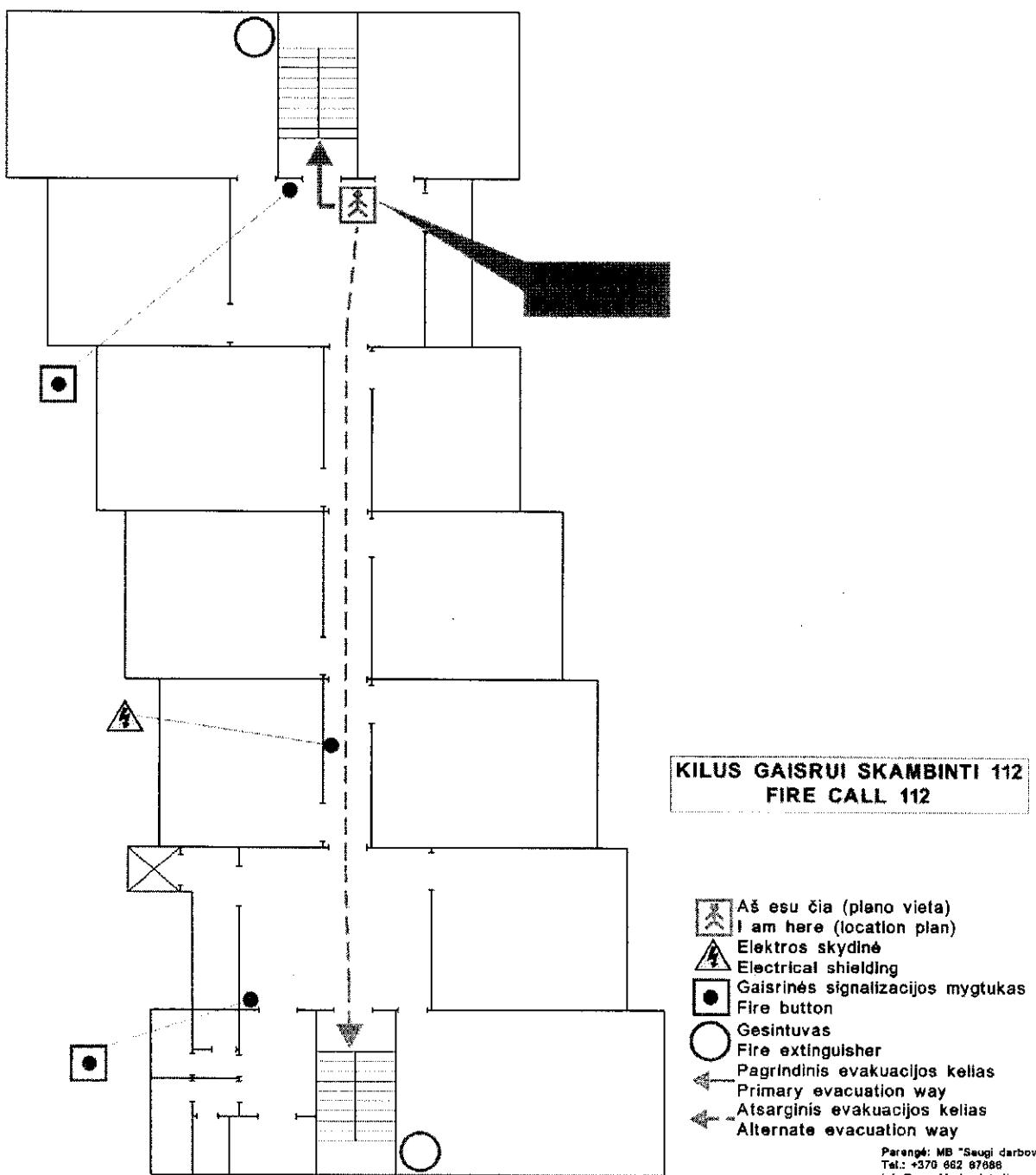
Atsarginis evakuacijos kelias
Alternate evacuation way

Perengė: MB "Saugi darbovietai"
Tel.: +370 862 87686
Info@saugidarbovieta.lt

Švenčionių r. Švenčionėlių Karaliaus Mindaugo gimnazija
I.k. 305613992
Mokyklos g. 24-3, Švenčionėliai, LT-18220 Švenčionių r.

ŠVENČIONĖLIU KARALIAUS MINDAUGO GIMNAZIJA
3 aukšto evakavimo planas
The 3th floor evacuation plan

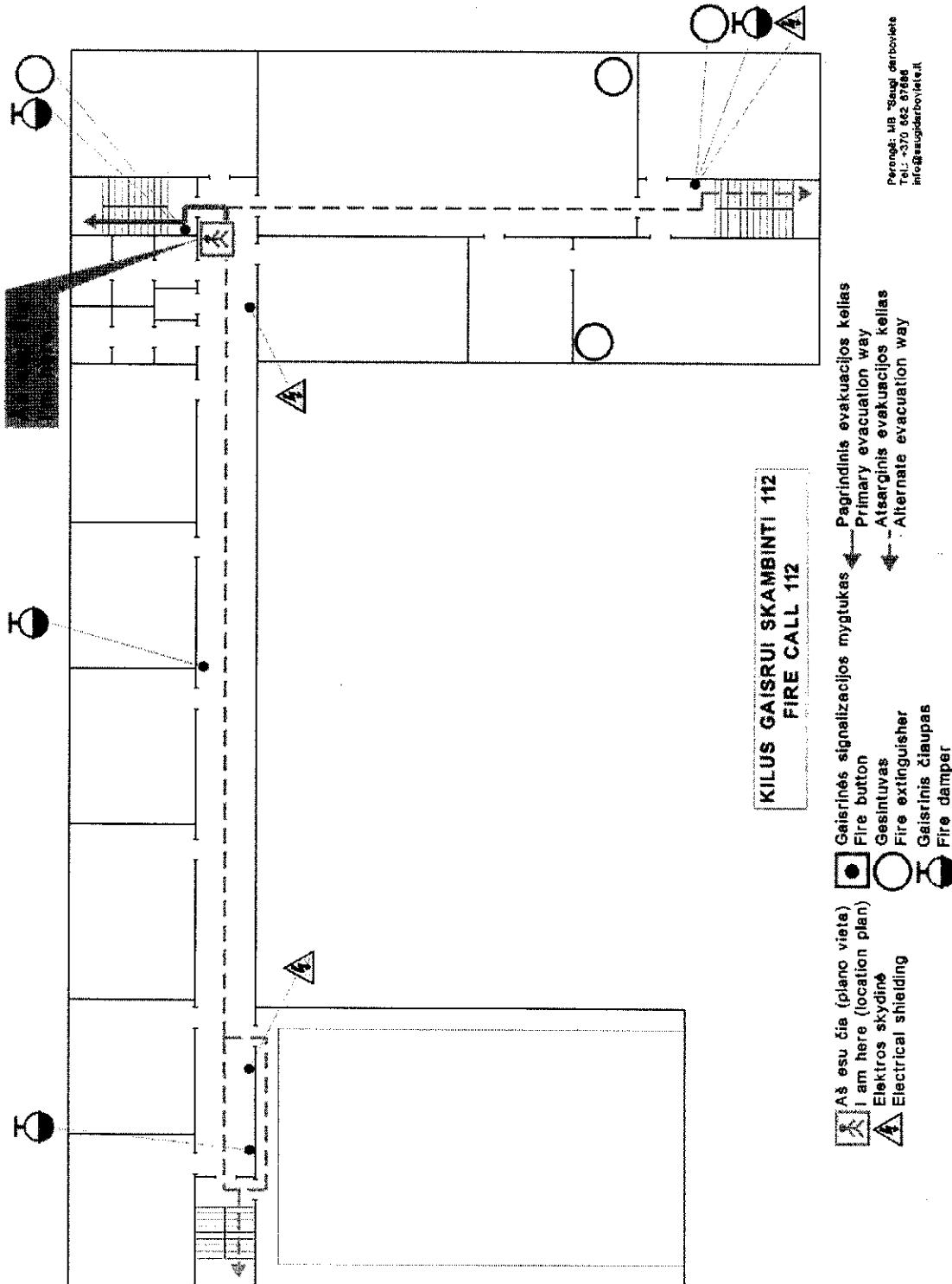
TVIRTINGU: _____

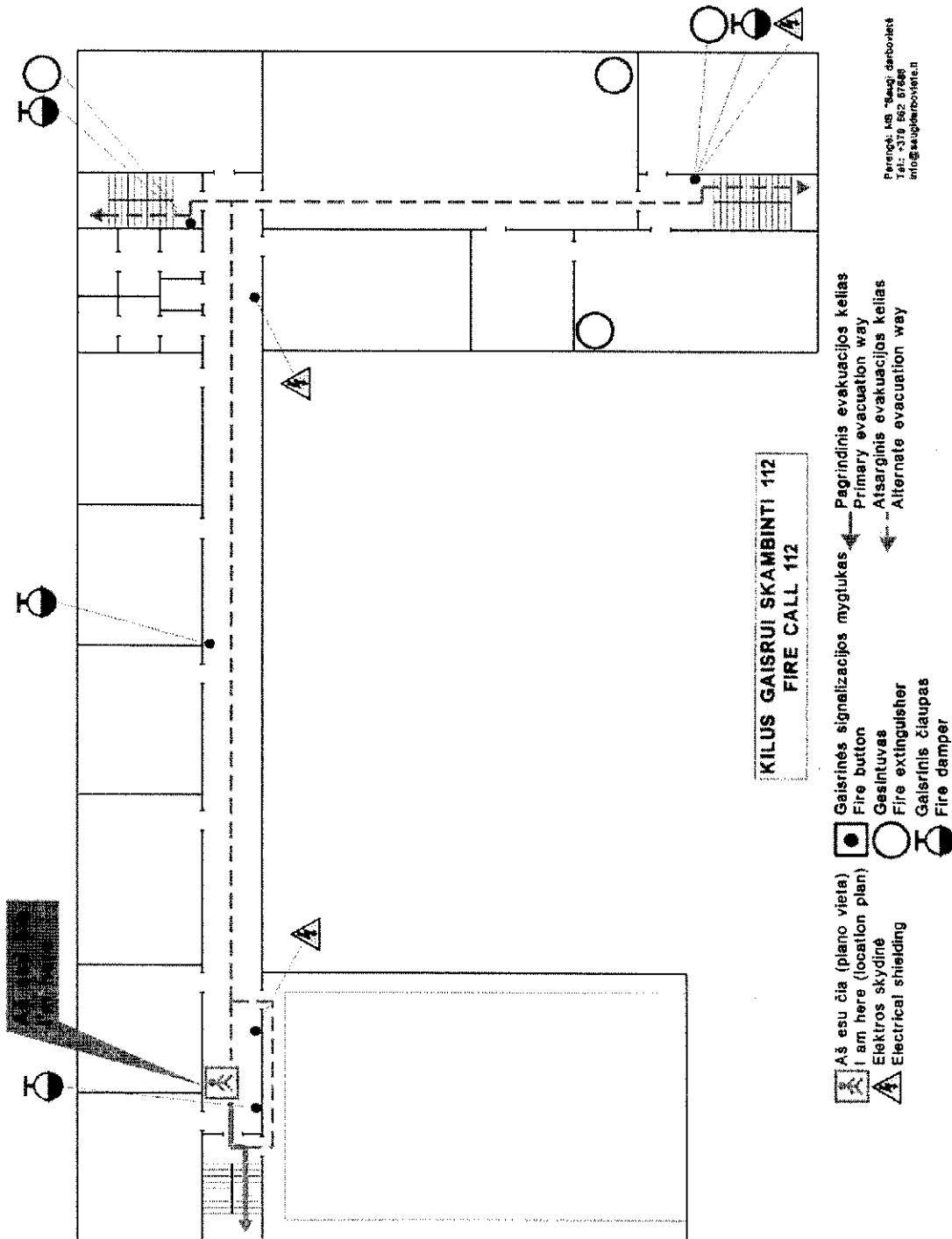
Švenčionių r. Švenčionėlių Karaliaus Mindaugo gimnazija
Ą.k. 305613992
Mokyklos g. 24-3, Švenčionėliai, LT-18220 Švenčionių r.

ŠVENČIONĖLIŲ KARALIAUS MINDAUGO GIMNAZIJA
3 aukšto evakuavimo planas
The 3th floor evacuation plan

TVIRTINAI:

ŠVENČIONĖLIŲ KARALIAUS MINDAUGO GIMNAZIJA
3 aukšto evakavimo planas
The 3th floor evacuation plan

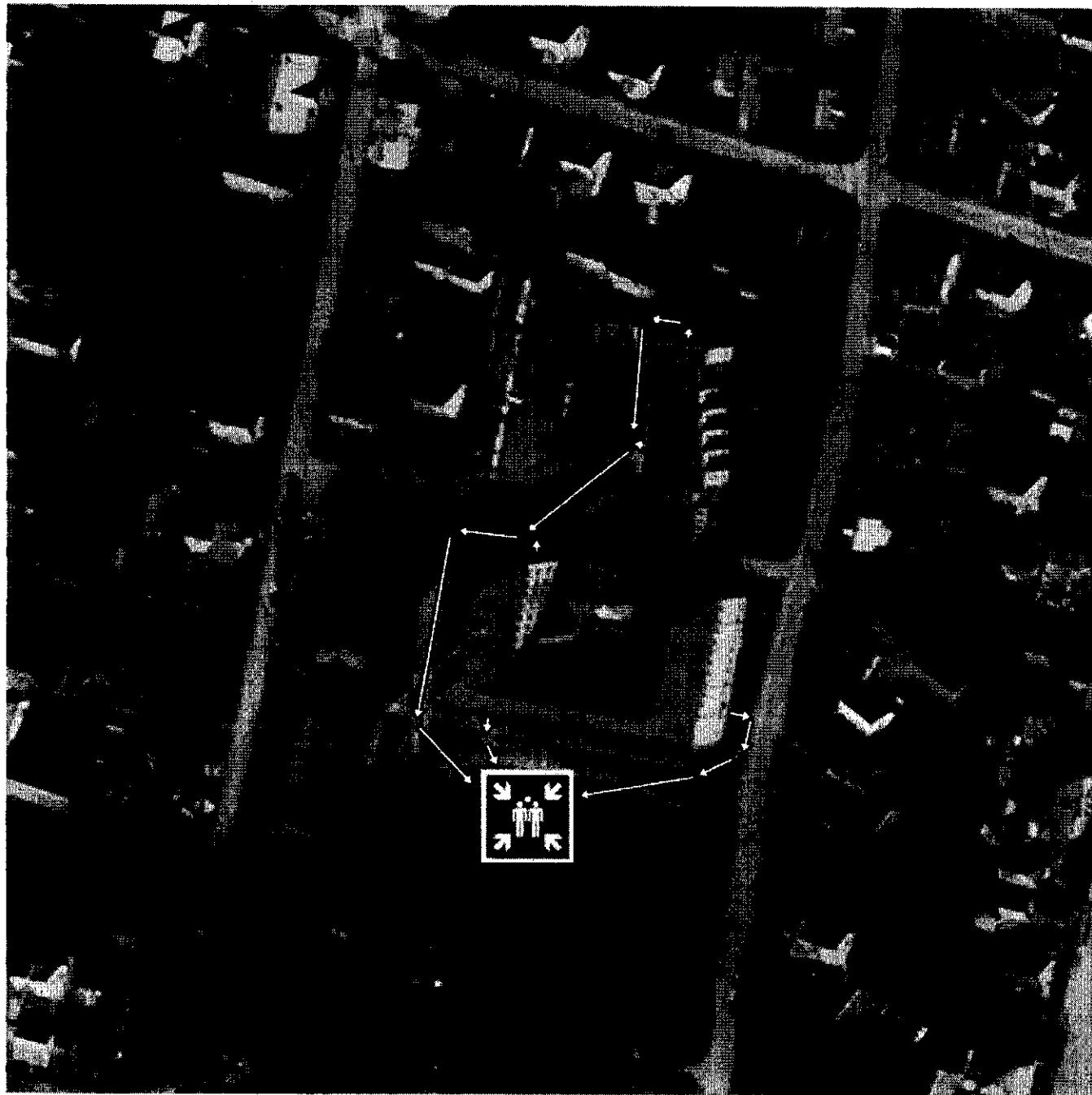

Perėjoti ka "Beaq" dėl todest
Tel: +370 602 67889
info@beaqdoroste.lt

Švenčionių r. Švenčionėlių Karaliaus Mindaugo gimnazija

Į.k. 305613992

Mokyklos g. 24-3, Švenčionėliai, LT-18220 Švenčionių r.

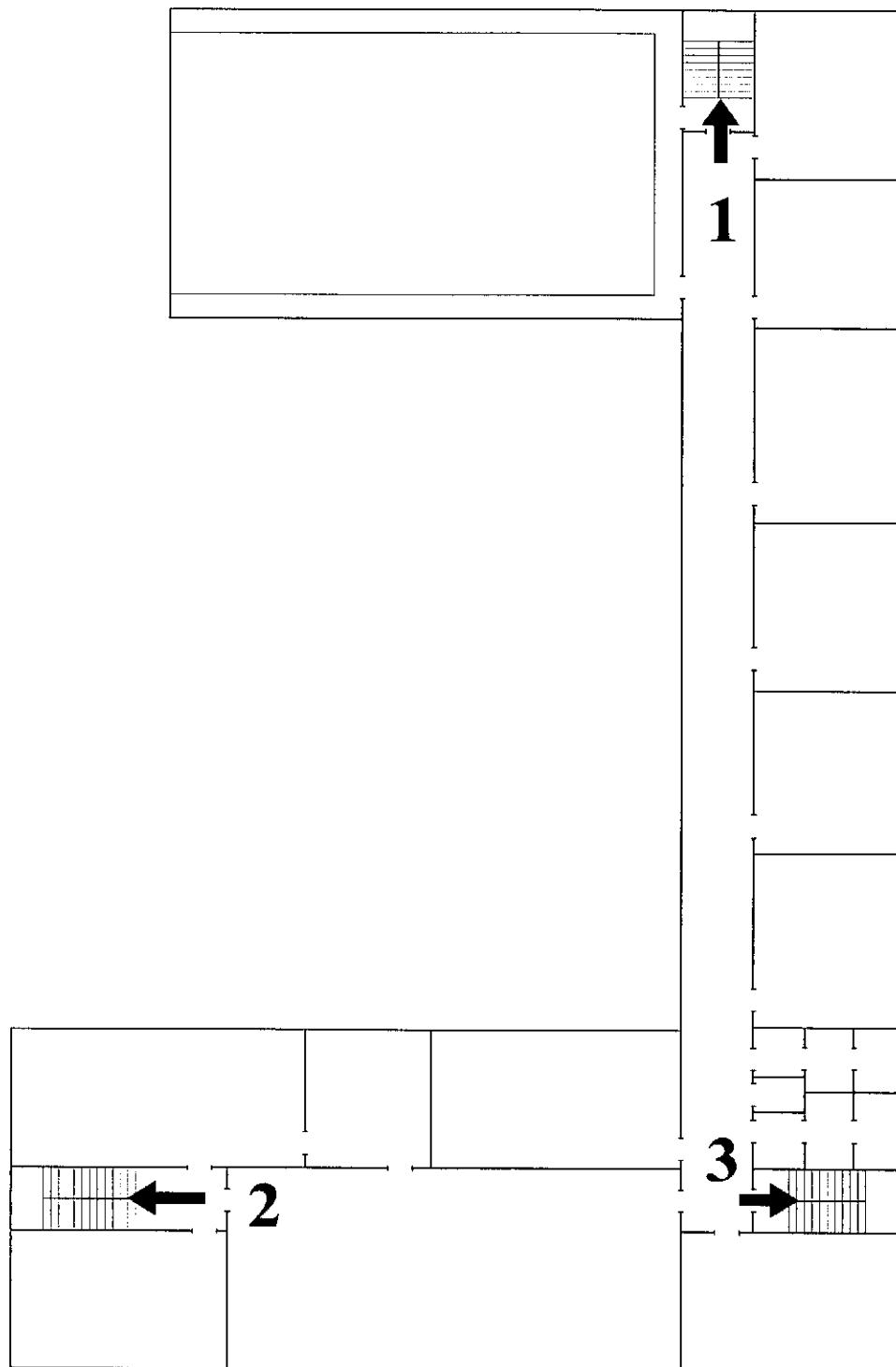

8 PRIEDAS

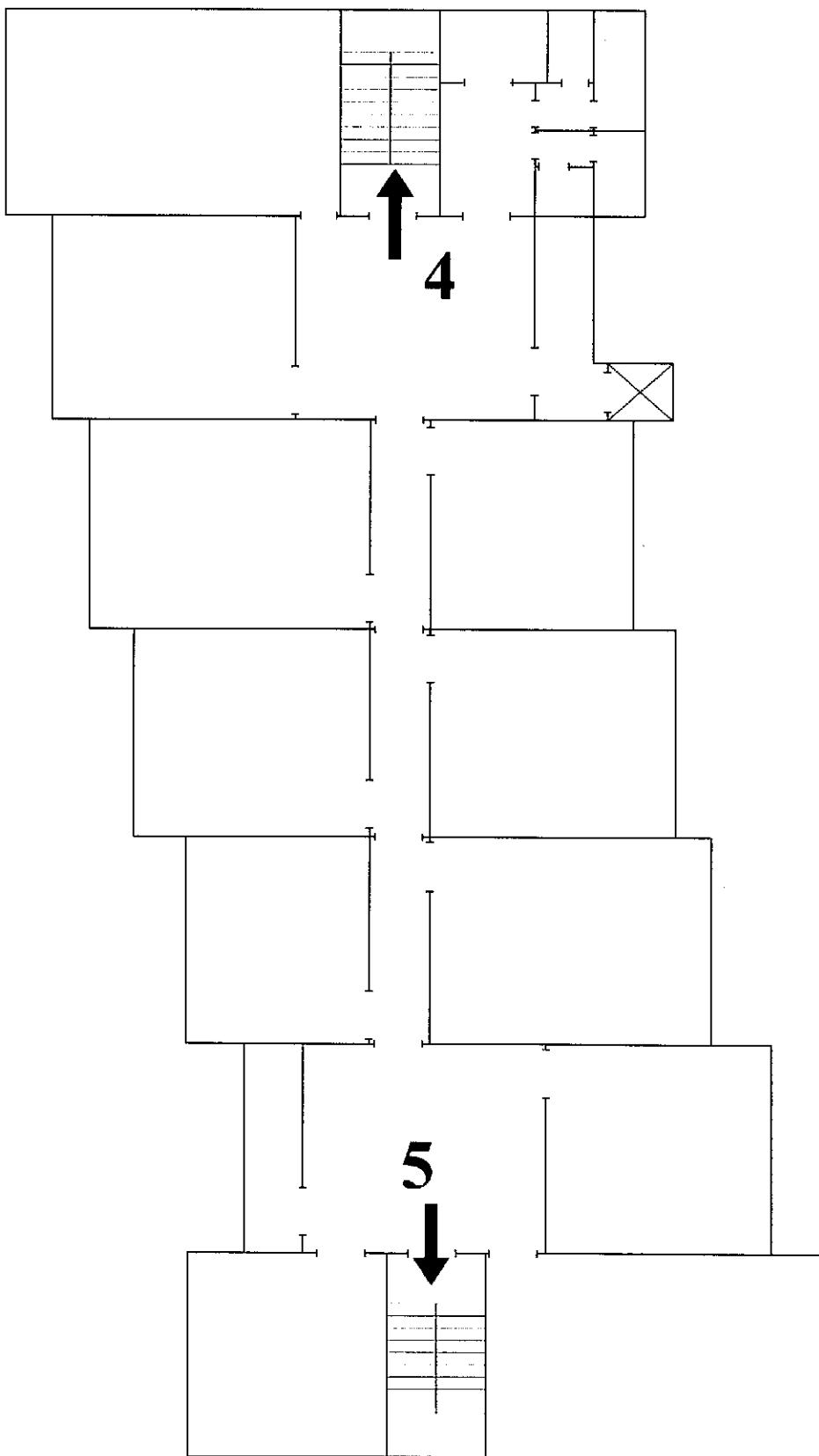
**DARBUOTOJŲ IR MOKINIŲ EVAKAVIMO
SCHEMA**

EVAKAVIMO PLANAI (DARBUOTOJŲ, MOKINIŲ IR LANKYTOJŲ EVAKAVIMAS
IŠ PASTATO).

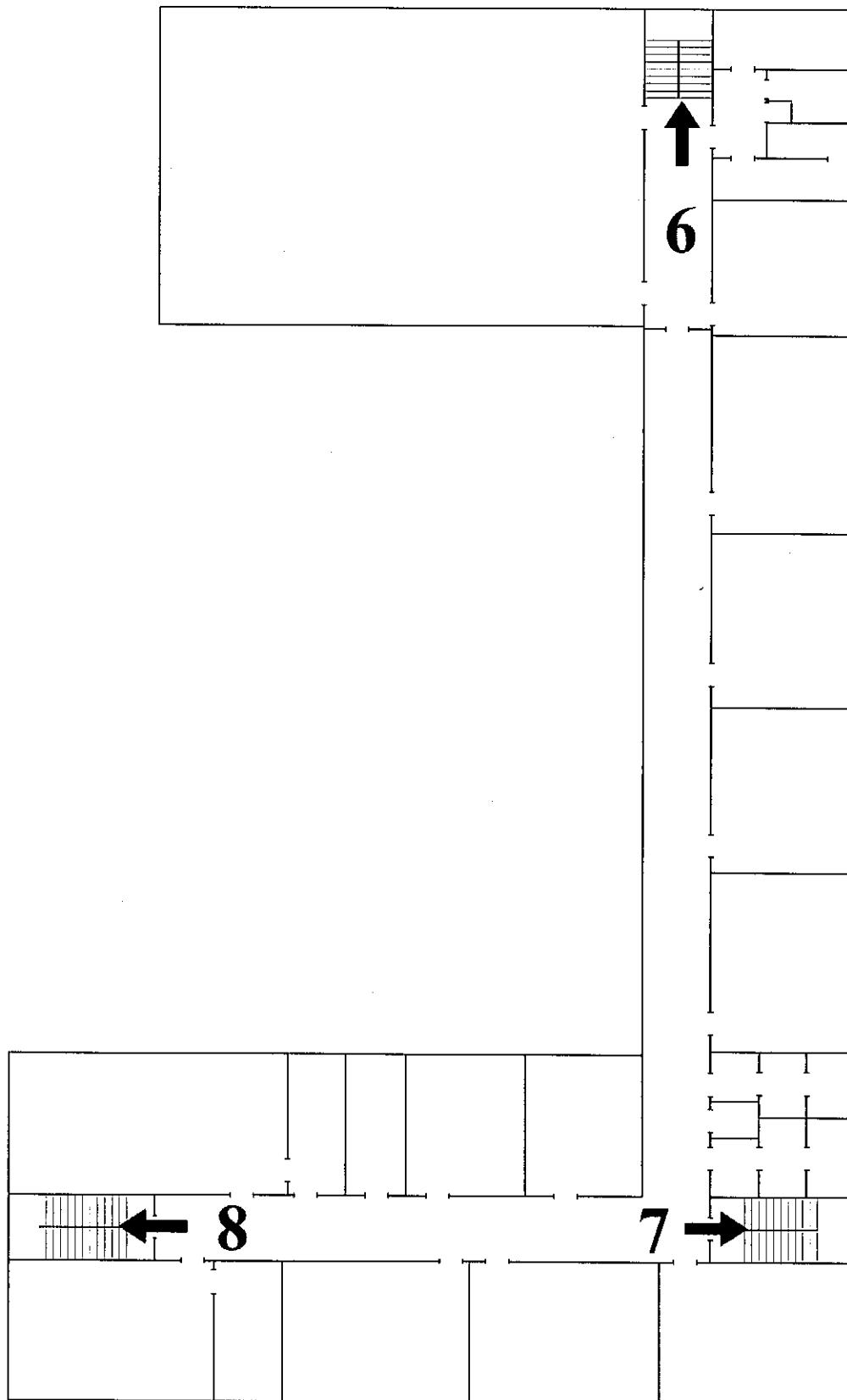
III AUKŠTAS

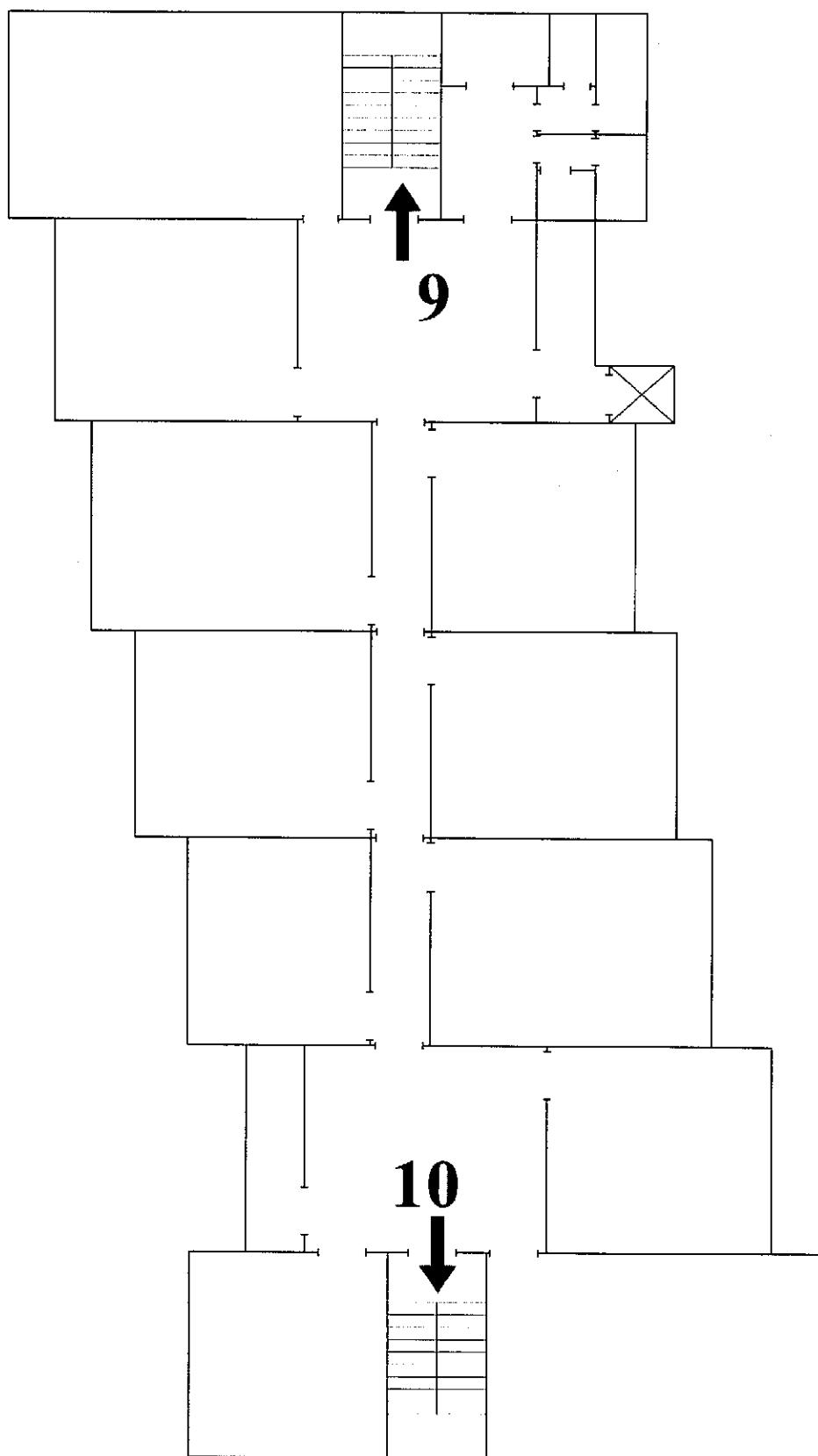
III AUKŠTAS

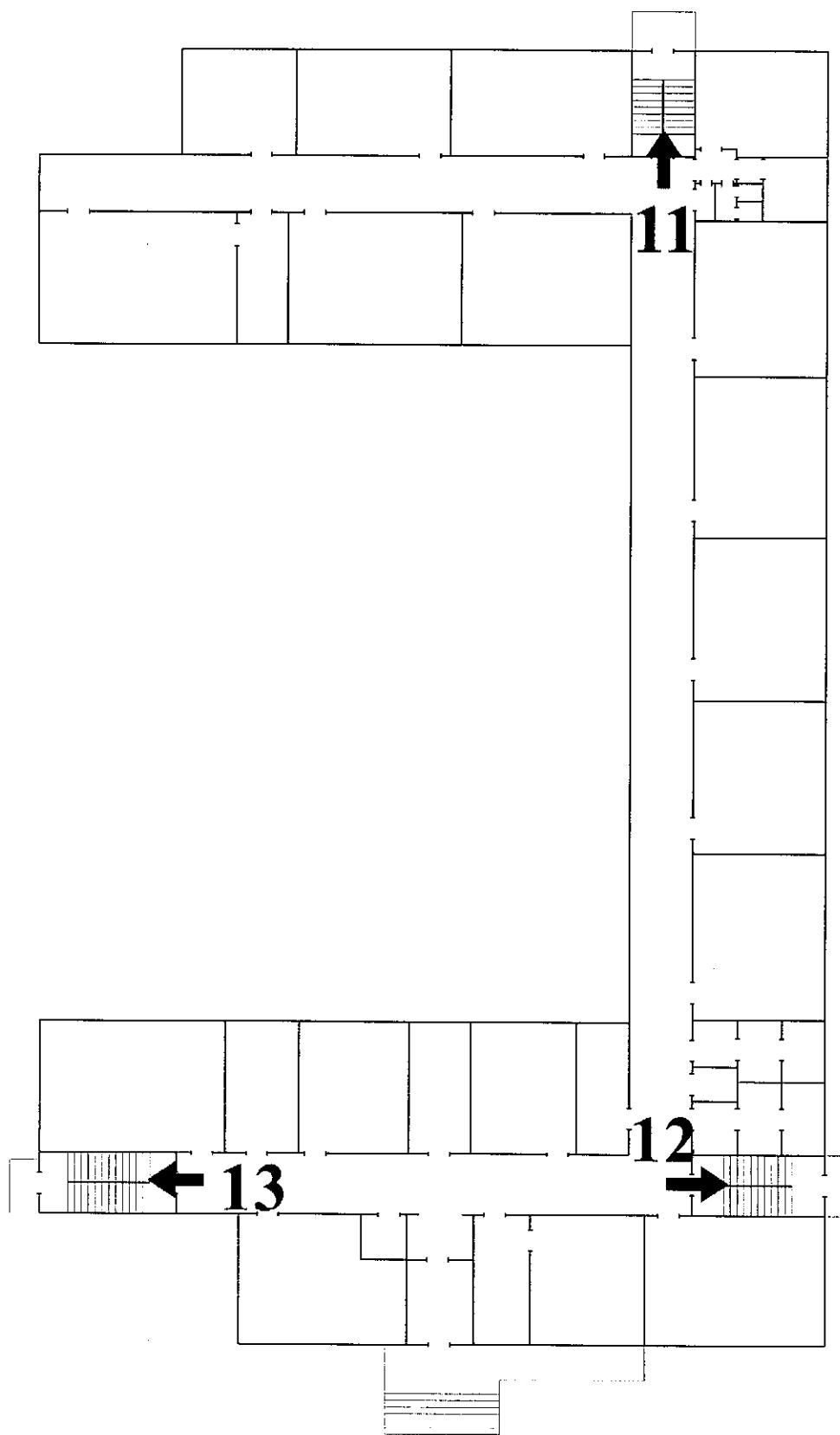
II AUKŠTAS

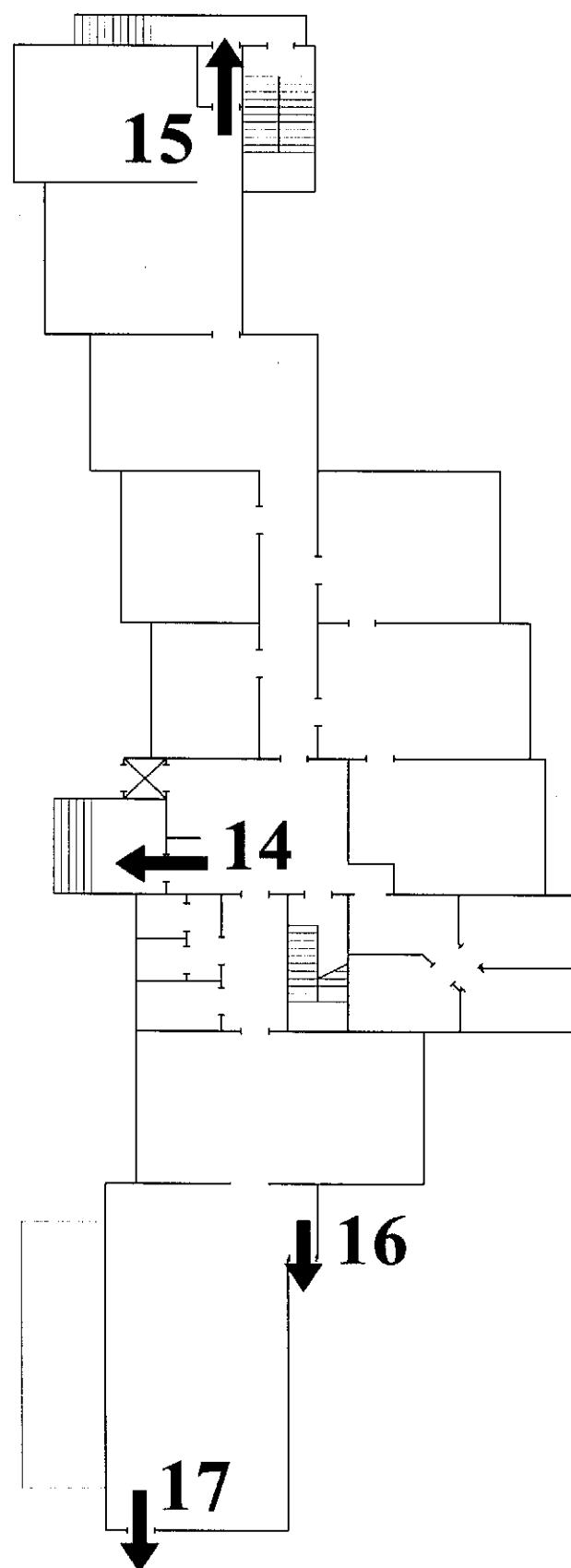
II AUKŠTAS

IAUKŠTAS

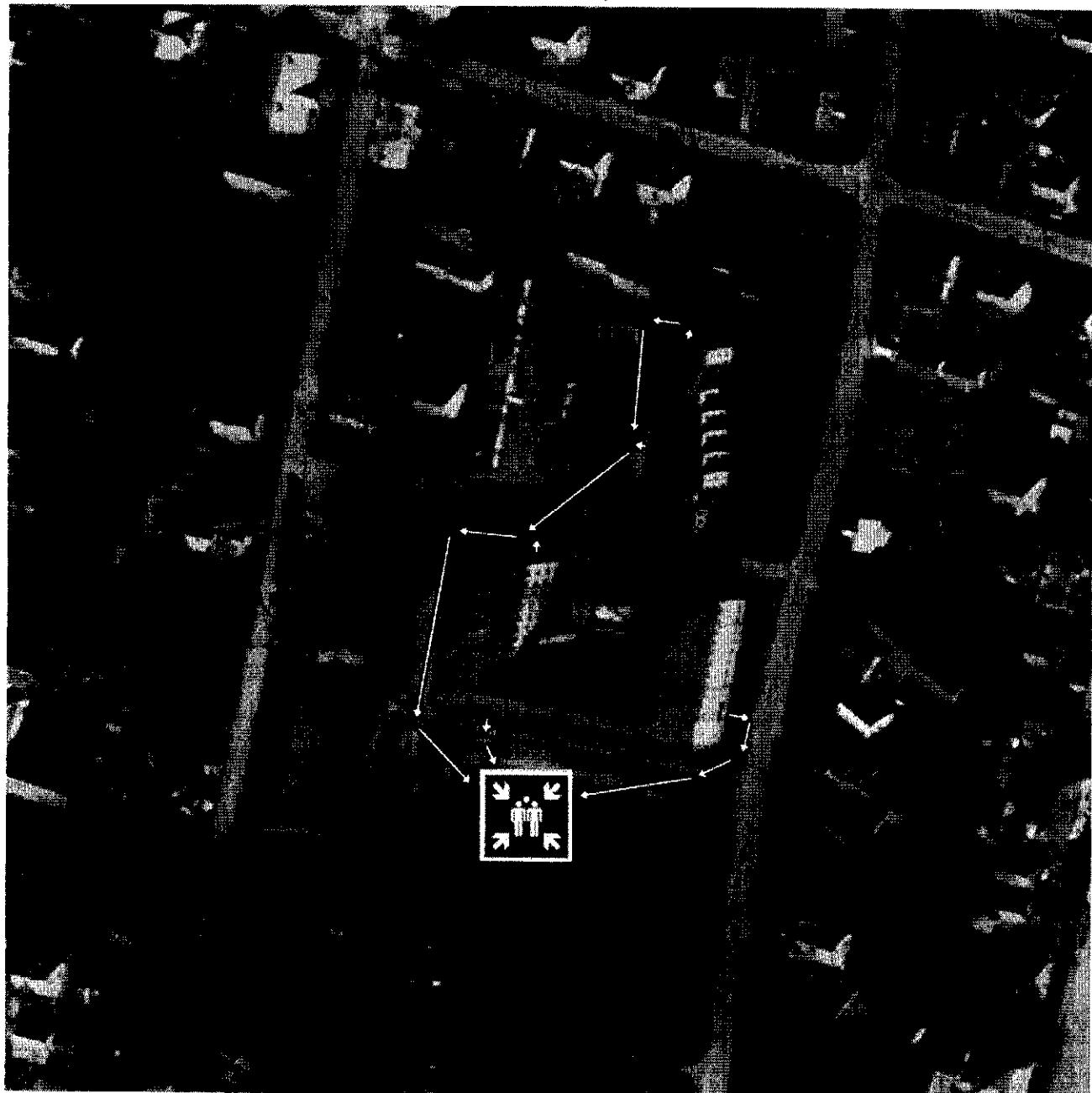
IAUKŠTAS

Švenčionių r. Švenčionėlių Karaliaus Mindaugo gimnazija

Į.k. 305613992

Mokyklos g. 24-3, Švenčionėliai, LT-18220 Švenčionių r.

Švenčionių r. Švenčionėlių Karaliaus Mindaugo gimnazija

I.k. 305613992

Mokyklos g. 24-3, Švenčionėliai, LT-18220 Švenčionių r.

9 PRIEDAS

**INFORMACIJA APIE EVAKUOTUS
DARBUOTOJUS IR/AR MOKINIUS**

Eil. Nr.	Kontrolės zona	Evakuotini visi žmonės (+/-)	Pastabos (evakuotų žmonių skaičius)
1.	1a klasė		
2.	1b klasė		
3.	2a klasė		
4.	2b klasė		
5.	3a klasė		
6.	3b klasė		
7.	4a klasė		
8.	4b klasė		
9.	4c klasė		
10.	5a klasė		
11.	5b klasė		
12.	6a klasė		
13.	6b klasė		
14.	7a klasė		
15.	7b klasė		
16.	8a klasė		
17.	8b klasė		

Švenčionių r. Švenčionėlių Karaliaus Mindaugo gimnazija
Išk. 305613992
Mokyklos g. 24-3, Švenčionėliai, LT-18220 Švenčionių r.

18.	Gimnazistai – Ia klasė		
19.	Ib klasė		
20.	Iia klasė		
21.	Iib klasė		
22.	IIIa klasė		
23.	IIIb klasė		
24.	Iva klasė		
25.	Ivb klasė		

10 PRIEDAS

**ŠVENČIONIŲ R. ŠVENČIONĖLIŲ KARALIAUS
MINDAUGO GIMNAZIJOS
EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ VALDYMO GRUPĖS
NUOSTATAI**

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šie nuostatai nustato ekstremaliųjų situacijų valdymo grupės tikslus, uždavinius ir funkcijas, sudarymo, darbo organizavimo ir sušaukimo tvarką.
2. Valdymo grupė savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos įstatymais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, kitais civilinę saugą reglamentuojančiais teisės aktais.
3. Valdymo grupę steigia ir jos nuostatus tvirtina Švenčionių r. Švenčionėlių Karaliaus Mindaugo gimnazijos direktorius.
4. Nuostatuose vartojamos savykos apibrėžtos Lietuvos Respublikos civilinės saugos įstatyme (Žin., 1998, Nr. 115-3230; 2009, Nr. 159-7207) ir kituose teisės aktuose.

II SKYRIUS

VALDYMO GRUPĖS VEIKLOS TIKSLAI, UŽDAVINIAI IR FUNKCIJOS

5. Pagrindiniai valdymo grupės veiklos tikslai – vykdyti ekstremaliųjų situacijų prevenciją, užtikrinti ekstremaliųjų situacijų komisijos priimtų sprendimų įgyvendinimą, organizuoti ir koordinuoti įvykių, ekstremaliųjų įvykių ir ekstremaliųjų situacijų likvidavimą, padarinių šalinimą, įstaigos turto gelbėjimą.

6. Valdymo grupės uždaviniai:

6.1. užtikrinti savivaldybės ekstremaliųjų situacijų komisijos priimtų sprendimų įgyvendinimą;

6.2. pagal kompetenciją organizuoti ir koordinuoti įvykio, ekstremaliojo įvykio ar ekstremaliosios situacijos likvidavimą, padarinių šalinimą, įstaigos darbuotojų, mokinių ir turto gelbėjimą.

7. Valdymo grupė, vykdyma jai pavestus uždavinius, atlieka šias funkcijas:

7.1. pagal kompetenciją įgyvendina savivaldybės ekstremaliųjų situacijų komisijos sprendimus ekstremaliųjų situacijų prevencijos klausimais;

7.2. pagal kompetenciją renka, analizuoja ir vertina duomenis ir informaciją apie įvykį, ekstremalujį įvykį, gresiančią ar susidariusią ekstremaliajają situaciją, prognozuoja jų eiga ir mastą, numato civilinės saugos priemones ir gelbėjimo veiksmus;

7.3. teisės aktų nustatyta tvarka organizuoja įstaigos darbuotojų ir mokinių perspėjimą ir informavimą apie įvykį, ekstremalujį įvykį ar ekstremaliajają situaciją, galimus padarinus, jų šalinimo priemones ir apsisaugojimo nuo ekstremaliosios situacijos būdus;

7.4. keičiasi informacija su kitų institucijų operacijų centrais, analizuodamas, vertindamas įvykio, ekstremaliojo įvykio ar ekstremaliosios situacijos eiga;

7.5. atlieka kitas teisės aktų nustatytas su civilinės saugos sistemos uždavinių įgyvendinimu susijusias funkcijas.

III SKYRIUS **VALDYMO GRUPĖS SUDARYMAS IR DARBO ORGANIZAVIMAS**

8. Valdymo grupę sudaro vadovas – Švenčionių r. Švenčionėlių Karaliaus Mindaugo gimnazijos direktorė **Daiva Uzialienė**, grupės koordinatorius – Švenčionių r. Švenčionėlių Karaliaus Mindaugo gimnazijos direktoriaus pavaduotojas ūkiui **Remigijus Bielskis** ir nariai, kuriuos skiria įstaigos direktorius.

9. Valdymo grupės vadovas:

9.1. organizuoja, koordinuoja ir kontroliuoja valdymo grupei priskirtų uždavinių vykdymą ir funkcijų atlikimą;

9.2. pagal kompetenciją koordinuoja visų pajėgų, dalyvaujančių likviduojant ekstremalujį įvykį ar ekstremaliąją situaciją ir šalinant jų padarinius ekstremaliosios situacijos židinyje, veiksmus, iki paskiriamas ekstremaliosios situacijos valdymo vadovas, kai nėra gelbėjimo darbų vadovo;

10. Valdymo grupės koordinatorius pavaldus ir atskaitingas ekstremaliosios situacijos valdymo grupės vadovui. Jis koordinuoja ir kontroliuoja valdymo grupei priskirtų uždavinių vykdymą ir funkcijų atlikimą.

11. Valdymo grupė, atliktama funkcijas, turi teisę gauti iš valstybės ir savivaldybės institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų išsamią informaciją apie įvykį, ekstremalujį įvykį ar ekstremaliąją situaciją, jų turimas civilinės saugos sistemos pajėgas ir materialinius ištaklius, kurie galėtų būti panaudoti gelbėjimo, paieškos ir neatidėliotiniems darbams atlikti, gresiančiai ar susidariusiai ekstremalajai situacijai likviduoti, jų padariniams šalinti.

12. Valdymo grupės pasirengimas valdyti ekstremališias situacijas įvertinamas teisės aktų nustatyta tvarka per organizuojamas civilinės saugos pratybas.

IV SKYRIUS **VALDYMO GRUPĖS SUŠAUKIMAS IR VEIKLA**

13. Įstaigos direktorius ar jo įgaliotas asmuo valdymo grupę sušaukia:

13.1. gresiant ar susidarius ekstremalajai situacijai;

13.2. teisės aktų nustatyta tvarka paskelbus trečią (visiškos parengties) civilinės saugos sistemos parengties lygį;

13.3. per civilinės saugos pratybas.

14. Atsižvelgdamas į įvykio, ekstremaliojo įvykio ir ekstremaliosios situacijos mastą ir pobūdį, taip pat valdymo grupės sušaukimo tikslus, valdymo grupės koordinatorius:

14.1. gali inicijuoti viso valdymo grupės sušaukimą;

14.2. gali kreiptis į kitas kompetentingas valstybės, savivaldybės institucijas, įstaigas ir ūkio subjektus su prašymu skirti atstovus, kurie padėtų užtikrinti valdymo grupės veiklą.

15. Valdymo grupės nariai pavaldūs valdymo grupės koordinatoriui.

16. Valdymo grupės nariai atlieka jiems pavestas funkcijas iš anksto įrengtose valdymo grupės patalpose ir (ar) darbo vietose.

17. Valdymo grupės nariai, darbo metu gavę iškvietimą susirenką nedelsiant bet ne vėliau kaip per 0,5 valandos, o nedarbo metu per 2 valandas.

11 PRIEDAS

**ATSAKOMYBIŲ TARP INSTITUCIJŲ PASKIRSTYMO
SUVESTINĖ**

Švenčionėlių Karaliaus Mindaugo gimnazija
 I.k. 305613992
 Mokyklos g. 24-3, Švenčionėliai, LT-18220 Švenčioniu r.

Valdymo ir koordinavimo veiksmai (kalendoriniame veiksmų plane numatyti veiksmai)		Atsakingas vykdytojas		Vykdymo atstovas			Vykdytojai			Remiančios institucijos (materialiniai, žmogiškiaisiai ištekliais)	
Eil. Nr.	Nr.	Vadovas	Vadovo įgaliotas asmuo	ŪS struktūriniai padaliniai	Savivaldybės įmonės	Valstybės institucijos	Kiti	Kiti ŪS, KJ	Savivaldybė	Kiti	(materialiniai, žmogiškiaisiai ištekliais)
1.		Steigėjo nurodymų priėmimas.	Direktorė Daiva Uzaliéné	Švenčionių r. Švenčionelių Karaliaus Mindaugo gimnazija	-	-	-	-	-	-	Švenčionių savivaldybė
2.		Kolektyvinės apsaugos statinio (patalpu) parengimas.	Direktorė Daiva Uzaliéné	Švenčionių r. Švenčionelių Karaliaus Mindaugo gimnazija	-	-	-	-	-	-	Švenčionių savivaldybė
3.		Pateikti turimus materialiuosius išteklius.	Direktorė Daiva Uzaliéné	Švenčionių r. Švenčionelių Karaliaus Mindaugo gimnazija	-	-	-	-	-	-	Švenčionių savivaldybė
4.		Evakuoti/priimti darbuotojus ir mokinius pavojaus metu.	Direktorė Daiva Uzaliéné	Švenčionių r. Švenčionelių Karaliaus Mindaugo gimnazija	-	-	-	-	-	-	Vilniaus g. 124, Švenčionėliai, Švenčionių r.

12 PRIEDAS

**VEIKSMAI COVID-19 METU, KOMUNIKAVIMAS,
PLANAVIMAS, IŠTEKLIŲ PANAUDOJIMAS**

Nuo ekstremaliosios situacijos paskelbimo visi veiksmai yra koreguojami pagal vidinį komunikacinį planą.

Eil. Nr.	Veiksmai	Aprašymas	Igyvendinimo terminas	Atsakingi
1.	Sudaryta COVID-19 ekstremalios situacijos valdymo grupė nuolat aptaria aktualią informaciją.	Ekstremalių situacijų valdymo grupės nariai priima ir dalinasi turima informacija su kitais įstaigos darbuotojais, tam pasitelkiant elektronines priemones, mobiliuosius telefonus, bei (esant galimybei) kontaktinių bendravimą.	Fakto atveju	Direktorius pavaduotojas ūkiui.
2.	Rekomendacijų perdavimas darbuotojams dėl veiksmų COVID-19 viruso metu.	Darbuotojams perduodama informacija: 1) Grįžus iš kitos šalies privalomas 14 dienų izoliacijos laikotarpis. 2) Kreipimasis į NVSC dėl nedarbingumo suteikimo (grįžus iš kitos šalies).	Fakto atveju	Direktorius pavaduotojas ūkiui Administracija.
3.	Karantino dėl COVID-19 metu įstaigoje veiklos pakitimų patvirtinimas.	Įstaigoje stabdoma kontaktinė veikla, organizuojamas darbuotojų nuotolinis darbas, sudaromas užimtumo, bei veiklos grafikas, numatomos dalinės prastovos techniniam personalui galimybės. Vykdant dalinę įstaigos	Fakto atveju	Direktorė.

		veiklą sudaromi dirbančių darbuotojų sąrašai ir grafikai, taip pat nustatomos visos rekomendacinių saugos priemonės, mažinančios viruso plitimo terpj patalpose.		
4.	Visa gaunama informacija iš Švenčionių rajono savivaldybės ir kitų atsakingų institucijų išsisavinama ir prireikus perduodama personalui.	Aktuali informacija apie infekcijos plitimą, apibrėžimai, vykdomos privalomosios priemonės perduodamos darbuotojams elektroniniu būdu, mobiliaisiais telefonais ir kontaktiniu būdu, įstaigoje dirbančiam personalui.	Nuolat	Direktorius pavaduotojas ūkiui. Direktorė.
5.	Aktuali informacija mokiniių tėvams ir globėjams išplatinama jiems pasiekiamais būdais.	Mokiniių tėvai ir globėjai informuojami apie karantiną ir galimą dalinę įstaigos veiklą tiek per visuomenės informavimo priemones, tiek pasitelkiant elektronines ryšio priemones ir informacinius pranešimus ant paradinių pastato durų.	Nuolat	Administracija.
6.	Numatoma psichologinės pagalbos galimybė tėvams ir globėjams.	Reikiama psichologinė pagalba tėvams ir globėjams numatoma kreipiantis į įstaigos	Nuolat	Direktorė.

		psichologė.		
7.	Vykdomas įstaigos vidaus dokumentų ruošimas, papildymas, parengiami ir atnaujinami planai, instrukcijos, tvarkos, pildoma ir pateikiama informacija institucijoms.	COVID-19 metu visi dokumentai nesusiję su mokymosi ar ugdymo tvarkomis, o tiesiogiai skirti mažinti ekstremaliosios situacijos grėsmę įstaigoje, arba pateikti reikiamas formas su esama situacija institucijoms.	Nuolat	Direktorius pavaduotojas ūkiui.
8.	Darbuotojų prašymai, paklausimai, papildomos informacijos pateikimas.	Darbuotojams aktualiai informacija susijusi su klausimais dėl veiklos tēstinumo, dėl nedarbingumo ar kito pobūdžio prašymai yra gaunami ir apdorojami per elektronines priemones, ir pirmiausia patenka į raštinę, arba tiesioginiam administracijos darbuotojui.	Nuolat	Administracija.
9.	Techninio personalo darbo veiklos valdymas.	Reaguojant į darbo veiklos ribojimus įstaigoje yra nustatoma nauja techninio personalo darbo tvarka, kuri remiasi dalinio darbo principu. Visas techninis personalas dirba sudarant naują darbo grafiką, kada vienu metu įstaigoje būna	Fakto atveju	Direktorė.

		du valytojai ir vienas techninio personalo darbuotojas.		
10.	Nuotlinės veiklos organizavimas.	Sudaryta darbuotojų ekstremaliosios situacijos valdymo grupė atsižvelgdama į Švietimo ir mokslo ministerijos, bei kitų institucijų rekomendacijas, taip pat esamas galimybes organizuoja nuotolinę darbuotojų veiklą.	Nuolat	Direktorė.
11.	Maitinimo organizavimo pakeitimai.	Įstaiga organizuoja maisto ruošą patalpose įrengtoje virtuvėje. Karantino metu maisto ruoša yra sustabdyta. Esant poreikiui maisto produktų tiekimas bus atnaujinamas, pagal suvartojimo galimybes. Maisto ruoša bus organizuojama ir tuo atveju, jei įstaigoje bus poreikis veiklą vykdyti mažomis grupėmis prižūrint specialiųjų tarnybų vaikus.	Fakto atveju	Direktorė.
12.	Priemonės darbuotojų veiklai ir užimtumui užtikrinti.	Paskelbtos karantino metu, kada yra organizuojamas nuotolinis darbas, namuose dirbantiems darbuotojams yra	Nuolat	Direktorė. Administracija.

	<p>numatomos užimtumos priemonės susijusios su mokinį ugdymo procesų ir papildomų priemonių kūrimu, darbuotojų instruktavimu susijusi su saugios veiklos sritimi (kasmetinis instruktavimas, kvalifikacijos kėlimas, kuris gali būti organizuojamas nuotoliniu būdu), organizacinių veiklų planų kūrimu ir galimu jų įgyvendnimu.</p> <p>Administruojančią darbo sritį vykdančių darbuotojų darbo užduotys yra formuojamos atsižvelgiant į nuotolinių būdu dirbančių įstaigos darbuotojų darbo principų koregavimą, formujant ir prižiūrint konkrečių užduočių vykdymą, įstaigos veiklos nuotoliniu būdu užtikrinimą, reikiamų veiksmų ir planų įgyvendinimą, papildomų organizacinių priemonių siekiant mažinti pavojaus lygi kūrimą. Darbuotojų, kurie neturi galimybės vykdyti veiklos</p>	
--	---	--

		nekontaktiniu būdu, darbas yra perskirstomas įvedant dalinės prastovos darbo tvarką.		
13.	Papildomos informacijos sklaidos organizavimas.	Papildoma informacija susijusi su saugaus elgesio rekomendacijomis, prevencija, įstaigos nuotolinį darbu darbu yra atnaujinama įstaigo internetiniame tinklapyje.	Fakto atveju	Administracija.
14.	Ugdomosios veiklos sklaida mokiniams.	Įstaigos pedagogams, dirbantiems nuotoliniu būdu, formuojama užduotis pagal vaikų amžių parengti, apipavidalinti (elektroninėmis priemonėmis) ir pateikti tėvams ar globėjams mokinį veiklos namuose, ugymo proceso, patarimus kaip turi būti konkreti veikla vykdoma, bei kur turi būti pateikiami atliktos veiklos rezultatai.	Nuolat	Administracija. Pedagogai.
15.	Saugumo priemonių įstaigoje taikymas.	Nustatomas reikiamų dezinfekcinių priemonių poreikis ir įsigyjimas; Užtikrinamas papildomas bendro naudojimo patalpų paviršių dezinfekavimas;	Fakto atveju	Administracija. Techninis personalas.

		Bendro naudojimo ir darbo vietu drėgnasis valymas. Užtikrinamas sanitarinių mazgų valymas ne rečiau kaip 5 kartai per dieną; Užtikrinamas asmens higienos priemonių prieinamumas (skystas muilas, vienkartiniai rankšluosčiai,dezinfekciniai skysčiai).		
16.	Komunikacija ir informacijos perdavimas	Viešojoje erdvėje, darbuotojams bei tėvams ar globėjams informacija yra perduodama tik tada, kada ji yra patvirtinama LR vyriausybės ar Švenčionių rajono savivaldybės.	Fakto atveju	Direktorė.

13 PRIEDAS

**VEIKSMAI BALTARUSIJOS ASTRAVO ATOMINĖS
ELEKTRINĖS AVARIJOS ATVEJU**

Įstaigos informavimas branduolinės avarijos atveju.

Įvykus avarijai atominėje elektrinėje gyventojai būtų informuoti trumpaisiais pranešimais į mobiliuosius telefonus ir sirenų kauksmu, o vėliau per radiją ir televiziją gautų tikslią informaciją ir patarimus, kaip elgtis. Todėl būtina nustatyti, kokius veiksmus turite atlirkti, siekiant pasiruošti informacijos gavimui.

- Nustatykite, kur yra artimiausia civilinės saugos sirena;
- Darbuotojų tarpe pasirūpinkite, kad visuose mobiliuosiuose telefonuose būtų įvesti nustatymai dėl įspėjamųjų pranešimų gavimo.

Gyventojų perspėjimo ir informavimo sistema veikia visų trijų mobiliojo ryšio operatorių Bitė Lietuva, Telia, Tele2 2G (GSM), 3G (UMTS), 4G (LTE) tinkluose. Perspėjimo pranešimus gali priimti tie telefonai, kuriuose yra įjungta korinio transliavimo funkcija.

Pagrindiniai žingsniai, siekiant nustatyti mobiliuosius telefonus, kad gautumėte perspėjimo pranešimus.

Nustatymų eilės tvarka gali skirtis:

- paslaugos įjungimas (*korinis transliavimas, tinklo pranešimai, naujienos, informaciniai pranešimai, CellBroadcast*);
- kanalo pasirinkimas norimai kalbai (578, 525, 605);
- temos pavadinimo įrašymas (*Dēmesio, Attention, Vnimanije*);
- kalbos pasirinkimas – *pasirenkama „VISOS“*.

Telefonams su „EU – Alert“ funkcija (4371 kanalas)

Varnelė ✓ – *CellBroadcast* (korinis transliavimas, tinklo transliacijos, ...);

Varnelė ✓ – nepaprastasis įspėjimas (rodyti ekstremaliąsių grėsmes, Alert level 2 (iPhone), ...).

- Papildomai apsvartykite galimybę įstaigoje įsigyti radijo imtuvą, arba numatykite radijo transliacijos galimybę kompiuteryje internetiniu ryšiu.

Atominės elektrinės avarijos metu.

Jei dėl avarijos atominėje elektrinėje jūsų gyvenamojoje vietoje iškiltų radiacijos pavojas, būtų įjungta Gyventojų perspėjimo ir informavimo sistema. Tikslia informacija ir patarimai, kaip elgtis būtų transliuojami ir per radiją bei televiziją.

- Atidžiai išklausykite informaciją per radiją ir televiziją;

- **Jei jums patariama likti patalpose: pirmiausia reikės užsandarinti įstaigą.** Uždarykite duris, langus ir orlaides. Uždenkite vėdinimo ir kitas angas. Nepamirškite ir balkonų durų. Viską sandariai uždarę, langus ir duris apklijuokite popieriaus ar apsauginėmis juostelėmis. Plastiniai langai bei balkonų durys labai sandarūs, jų papildomai sandarinti nereikia;
- **Rekomenduojama slėptis rūsyje,** tačiau, jei jo nėra, tuomet reikėtų laikytis pastato vidurio, stengtis būti toliau nuo išorinių pastato sienų ar pastogės;
- Vartokite stabiliojo kalio jodido tabletes, jei tokis nurodymas duotas;
- **Laikykite įjungę informacijos gavimo priemonę**, nes jums nuolat bus teikiama naujausia informacija bei rekomendacijos, kaip elgtis.
- **Numatykite, kokia tvarka galėsite perduoti mokinius atvykusiems tėvams ar globėjams.** Kurios durys bus naudojamos, kurie darbuotojai bus atsakingi už kontaktą, kokiui principu bus atliekamas patalpos sanitarinis švarinimas ir pan.
 - Įstaigoje yra paruošiamas vienas pirmo korpuso jėjimas ir vienas antro korpuso jėjimas. Per jį bus perduodami mokiniai. Jėjimai turi būti su dviejomis lauko durimis, kurios vienu metu negali būti atidarytos.
 - Numatomi atsakingi personalo darbuotojai, kurie palydės vaikus link perdavimo durų. Šie darbuotojai turi naudoti asmens apsaugos priemones (kaukės, pirštinės, drabužiai turėtų būti sandariai užsekti).
 - Perdagimo patalpa (koridoriaus atstumas tarp dviejų lauko durų) turi būti sanitariškai valoma. Tam turėtų būti naudojamas sudrėkintas, švarus audėklas, kuris po panaudojimo laikomas atokiai.

Po atominės elektrinės avarijos.

- Saugokite kvėpavimo takus: nosį ir burną užsidenkite nosine, šaliku ar drabužio, kurį tuo metu dėvite, dalimi. Taip per kvėpavimo takus į organizmą pateks mažiau radioaktyvių medžiagų. Jeigu turite, galite naudoti ir vienkartinius respiratorius nuo dulkių;
- Nelieskite daiktų ar nuolaužų, kurie gali būti užteršti radioaktyviosiomis medžiagomis;
- Įsiunkite radiją ar televiziją, kad gautumėte naujausią informaciją apie avariją;
- Vartokite stabiliojo kalio jodido tabletes, jei tokis nurodymas duotas;
 - suaugęs žmogus nuo 12 metų turi suvartoti 2 kalio jodido tabletas per parą (130 mg);
 - vaikas nuo 3 iki 12 metų turi suvartoti 1 kalio jodido tabletę per parą (65 mg);
 - kūdikis nuo 1 iki 3 metų turi suvartoti 0,5 kalio jodido tabletės per parą (32,5 mg);

- naujagimis iki 1 metų turi suvartoti 0,25 kalio jodido tabletės per parą (15 mg).

- Jei jums liepė evakuotis, vykdykite atsakingų pareigūnų nurodymus;
- Laikykite rekomendacijų dėl apsaugomujų veiksmų;
- Jeigu buvote išėję į lauką, grįžę į savo įstaigą sudėkite galimai radiacijos paveiktus drabužius į plastikinį maišelį, užsandarinkite jį ir palikite už įstaigos durų arba pareigūnų nurodytoje vietoje. Kruopščiai nusiprauskite;
- Kuo greičiau kreipkitės į gydytoją dėl neįprastų simptomų, tokius kaip pykinimas;
- Grįžkite namo tik tada, kai pareigūnai sako, kad tai saugu;
- Įstaigoje esantį maistą laikykite sandariai uždarytuose induose, stiklainiuose, metalinėse dėžutėse, plastikiniuose maišeliuose.
- Jei yra skelbiamas laikinas žmonių perkėlimas, vadovaukitės specialiųjų tarnybų nurodymais.

Rekomendacijos kaip sumažinti radioaktyvųjį užterštumą.

- Atsargiai nusivilkite viršutinius drabužius, su kuriais buvote užterštoje teritorijoje, padékite nusivilkti drabužius mokiniams, jei jie pateko į taršią zoną. Prisiminkite, drabužiai turi būti nusivelkami/nuvelkami atsargiai, nepurtant ir nenukratant ant jų nusėdusių dalelių. Stenkiteis kuo mažiau liestis prie išorinių drabužio dalių. Nusirengdami drabužius pašalinsite apie 90 procentų radioaktyviųjų dalelių.
- Viršutinius drabužius būtina sudėti į plastikinį maišą, tam puikiai gali pasitarnauti pirkinių arba šiukšlių maišai, kuriuos vėliau galima užrišti. Nelaikykite drabužių kartu su savimi patalpoje, kurioje ketinate saugotis. Maišus su drabužiais padékite į atokią vietą ar patalpą.
- Nusiprauskite/nuprauskite mokinius po tekančiu vandeniu naudojant muilą ir/arba šampūną. Jei yra galimybė naudokite dušu ir nuprauskite visą kūną, jei nėra galimybės, tokiu atveju proustuvėse nuprauskite bent jau atviras kūno vietas (rankos, kaklas, veidas, plaukai, ausys ir pan.) Jei turite sužeidimų, prieš prausiantis būtinai užklijuokite juos pirmosios pagalbos vaistinėlėje esančiais pleistrais. Jei nėra sąlygų panaudoti tekančio vandens, sušlapinkite švarų audinį ir nuvalykite juo visas atviras kūno vietas. Tai pat organizuokite ir mokinį švarinimą.
- Organizuokite kvėpavimo takų apsaugą. Jei turite, galite naudoti respiratorius, veido kaukes, jei ne, kvėpavimo takų apsaugą pasigaminkite iš marlės ir vatos. Kvėpavimo apsauga turi būti naudojama tiek darbuotojų, tiek mokinį tarpe.

- Pasirūpinkite švariais drabužiais. Jei darbo vietoje turite antrą drabužių komplektą – persirenkite. Kuo skubiau organizuokite mokinį perrengimą.
- Jei švarių drabužių komplekto neturite – organizuokite turimų drabužių švarinimą. Nusivilktus viršutinius drabužius, atviroje teritorijoje (lauke) nustačius vėjo kryptį (pavėjui) išpurtykite. SVARBU - atliekant šį veiksmą sulaikykite kvėpavimą.

Kokių veiksmų reikia imtis būnant transporto priemonėje (pavyzdžiu, automobiliuje), siekiant apsaugoti?

Transporto priemonės mažai apsaugo nuo radioaktyviųjų dulkių debesies ir jonizuojančiosios spinduliuotės poveikio. Jei branduolinės ar radiologinės avarijos metu esate transporto priemonėje:

- uždarykite langus, išjunkite ventiliatorių, oro kondicionierių ar šildymą, jeigu oro sąlygos leidžia;
- saugokite kvėpavimo takus: nosį ir burną užsidenkite nosine, šaliku ar drabužio, kurį tuo metu dėvite, dalimi. Taip per kvėpavimo takus į organizmą pateks mažiau radioaktyviųjų medžiagų. Jeigu turite, galite naudoti vienkartinius respiratorius nuo dulkių;
- stenkitės kuo greičiau patekti į sandaraus pastato vidų ir ten būkite;
- jeigu aplinkui nėra pastatų, sustokite saugioje pakelėje. Būkite transporto priemonėje tol, kol bus pranešta, kad galite testi kelionę. Transporto priemonės viduje yra saugiau nei lauke;
- jeigu yra karšta ir saulėta diena, kad neperkaistumėte, stenkitės sustoti po tiltu ar pavėsyje;

Kokių veiksmų reikia imtis būnant tarp žmonių, kurie galimai yra užteršti radioaktyviomis medžiagomis, siekiant apsaugoti mokinius ir darbuotojus?

Jeigu esate tarp žmonių, kurie galimai yra užteršti radioaktyviomis medžiagomis:

- venkite tiesioginio sąlyčio su jais;
- rekomenduokite, kad jie šalintų radioaktyvųjį užterštumą.

Avarija yra laikoma pasibaigusia, kai užbaigiamas apsaugomujų veiksmų taikymas ir neberibojama žmonių ūkinė ir kitokia veikla. Apsaugomujų veiksmų taikymas gali tapti savaites, mėnesius, kelerius metus. Tuo laikotarpiu vis dar yra aktualu teikti žmonėms rekomendacijas dėl aplinkos švarinimo (dezaktyvacijos), maisto, geriamojo vandens ir pašarų radioaktyviojo užterštumo ir jų vartojimo apribojimų, žmonių perkėlimo į saugią gyvenimo aplinką ir kt.

14 PRIEDAS

ES-1, ES-2, ES-3 PRANEŠIMŲ FORMŲ PAVYZDŽIAI

(Pirminio pranešimo apie esamą ekstremalią situaciją formos pavyzdys)

FORMA ES-1

PIRMINIS PRANEŠIMAS

(esama ekstremali situacija)

1. PRANEŠĖJAS		2. ADRESATAS
DATA	TEL. Nr.	TEL. Nr.
LAIKAS	FAKSO Nr.	FAKSO Nr.
EL. PASTAS	EL. PASTAS	
3. EKSTREMALIOS SITUACIJOS PAVADINIMAS		4. ŠIO PRANEŠIMO PRIEDAI (AKTUALUS DUOMENYS, APIE EKSTREMALIĄ SITUACIJĄ)
5. ĮIVYKIO VIETĄ IŠVYKUSIOS (DALYVAVUSIOS) CIVILINES SAUGOS IR GELBĖJIMO SISTEMOS PAJĘGOS		
6. ĮIVYKIO APRAŠYMAS		
6.1. KUR ĮVYKO		
6.2. KAS ĮVYKO		
6.3. KAS PRANEŠĘ		
6.4. PRIEŽASTYS		
6.5. PROGNOZE		
7. SŪŽEISTIEJI		SKAIČIUS
8. ŽUVUSIEJI		SKAIČIUS
9. INFORMACIJĄ PATEIKĘS ASMUO		
(pareigos, parašas, vardas, pavardė)		

(Pranešimo apie atliekamus gelbėjimo darbus, ekstremalią situaciją formos pavyzdys)

FORMA ES-2

PRANEŠIMAS

(keitimasis informacija apie gelbėjimo darbus, esamą ekstremalią situaciją)

1. PRANEŠĖJAS		2. ADRESATAS	
DATA	TEL. Nr.	TEL. Nr.	
LAIKAS	FAKSO Nr.	FAKSO Nr.	
EL. PASTAS		EL. PASTAS	
3. EKSTREMALIOS SITUACIJOS PAVADINIMAS		4. ŠIO PRANEŠIMO PRIEDAI (AKTUALUS DUOMENYS APIE EKSTREMALIĄ SITUACIJĄ)	
		LAPŲ SKAIČIUS	
5. CIVILINES SAUGOS OPERACIJOS VADOVAS		6. GELBĖJIMO DARBŲ VADOVAS	
TEL. Nr.		TEL. Nr.	
7. DALYVAUJANČIOS PAJĘGOS (ŽMONĖS IR TECHNIKA)		8. DETALUS EKSTREMALIOS SITUACIJOS APIBŪDINIMAS, KEITIMASIS INFORMACIJA	
9. PADARYTA ŽALA		10. SITUACIJOS ĮVERTINIMAS	
11. GYVENTOJŲ / DARBUOTOJŲ APSAUGOS ORGANIZAVIMAS			
12. POREIKIAI, SIŪLYMAI, PASTABOS			
13. INFORMACIJĄ PATEIKĘS ASMUO			
(pareigos, parašas, vardas, pavardė)			

(Pranešimo apie ekstremalios situacijos padarinių likvidavimą formos pavyzdys)

FORMA ES-3

PRANEŠIMAS

(padėtis likvidavus ekstremalios situacijos padarinius)

1. PRANEŠĖJAS		2. ADRESATAS	
DATA	TEL. Nr.	TEL. Nr.	
LAIKAS	FAKSO Nr.	FAKSO Nr.	
EL. PAŠTAS		EL. PAŠTAS	
3. ĮVYKIO PABAIGA (TRUMPAS APRAŠYMAS)		4. ŠIO PRANEŠIMO PRIEDAI (AKTUALUS DUOMENYS APIE EKSTREMALIĄ SITUACIJĄ)	
		LAPŲ SKAIČIUS	
5. EKSTREMALIOS SITUACIJOS PAVADINIMAS			
6. ŽUVUSIEJI			
7. SUŽEISTIEJI			
8. KITA INFORMACIJA (VEIKSMAI, PADARYTA ŽALA, PATIRTI NUOSTOLIAI IR T. T.)			
9. DALYVAVUSIOS PAJĘGOS:		ŽMONĖS	TECHNIKA
9.1.		
9.2.		
9.3.		
9.4.		
9.5.		
9.6.		
9.7.		
10. INFORMACIJĄ PATEIKĘS ASMUO			
(pareigos, parašas, vardas, pavardė)			

15 PRIEDAS

**ĮSTAIGOS DARBUOTOJŲ IŠKVIETIMO
EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ METU
REGISTRACIJOS KORTELĖ**

Švenčionių r. Švenčionėlių Karaliaus Mindaugo gimnazija
Į.k. 305613992
Mokyklos g. 24-3, Švenčionėliai, LT-18220 Švenčionių r.

Švenčionių r. Švenčionėlių Karaliaus Mindaugo gimnazijos darbuotojų iškvietimo ekstremaliųjų situacijų atveju apskaitos kortelė

(Registravusiojo vardas, pavardė)

(parašas)

Švenčionėlių Karaliaus Mindaugo gimnazija

J.k. 305613992

Mokyklos g. 24-3, Švenčionėliai, LT-18220 Švenčionių r.

Švenčionių r. Švenčionėlių Karaliaus Mindaugo gimnazijos darbuotojų iškvietimo ekstremaliųjų situacijų atveju apskaitos kortelė

(Registravusiojo vardas, pavardė)

(parašas)

Švenčionių r. Švenčionėlių Karaliaus Mindaugo gimnazijos darbuotojų iškvietimo ekstremaliųjų situacijų atveju apskaitos kortelė

(Registravusiojo vardas, pavardė)

(parašas)

16 PRIEDAS

VEIKSMAI CHEMINIO UŽTERŠIMO ATVEJU

Cheminės kilmės ekstremalioji situacija - tai įvykis, susijęs su tarša cheminėmis medžiagomis, kai yra pavienių ar grupinių žmonių apsinuodijimų cheminėmis medžiagomis, ir (ar) kurio atsiradimo aplinkybės ir pasekmės kelia riziką gyventojų sveikatai ir gyvybei.

Cheminės kilmės ekstremaliųsių situacijas gali sukelti įvairių technologinių procesų sutrikimai, dėl kurių kyla gaisrai, įvyksta sprogimai, į aplinką patenka cheminės medžiagos (teršalai), įvairių rūšių transporto avarijos pervežant pavojingas chemines medžiagas, energetikos, magistralinių vamzdynų avarijos. Galimi ir kiti ekstremalieji įvykiai, būdingi pramonės objektams ir komunikacijoms, kurie paprastai tampa ekologinių ekstremaliųjų situacijų priežastimi ir sukelia atmosferos sudėties ir savybių, hidrosferos būsenos pakitimus.

Cheminė tarša taip pat gali atsirasti **po tyčinio pavojingų cheminių medžiagų paleidimo** (pvz. terorizmo tikslais). Tokio iš anksto suplanuoto išpuolio, naudojant cheminį agentą, pavojus vadinamas **cheminiu terorizmu**. Kaip cheminį agentą teroristai dažniausiai naudoja kovines chemines medžiagas (zarinas, zomanas, V-dujos ir t.t.).

Įstaigos informavimas cheminės taršos atveju.

Įvykus avarijai, kurios metu į aplinką pateko pavojingos cheminės medžiagos arba kai gresia tiesioginis cheminės taršos pavojus, skelbiamas civilinės saugos signalas „**Cheminis pavojus**“, kuris perduodamas per visuomenės informavimo priemones.

Susidarius cheminės taršos pavojui vykdomas žmonių (įstaigų), patenkančių į pavojaus zoną, informavimas:

- 1) trumpieji pranešimai į mobiliuosius telefonus;
- 2) sirenų kauksmu;
- 3) radijas ir televizija.

Civilinės saugos mokymų metu darbuotojai informuojami apie tai, kad visuose mobiliuosiuose telefonuose būtų įvesti nustatymai dėl įspėjamųjų pranešimų gavimo. Kaip atliekamas telefono nustatymų įvadimas, informacija yra pateikiama „Lietuvos pasirengimo ekstremaliosioms situacijoms tinklapyje“ <https://www.lt72.lt/go.php/lit/Telefonu-modeliai-ir-ju-nustatymai>.

Bendra informacija apie telefonų nustatymo galimybes. Gyventojų perspėjimo ir informavimo sistema veikia visų trijų mobiliojo ryšio operatorių Bitė Lietuva, Telia, Tele2 2G (GSM), 3G (UMTS), 4G (LTE) tinkluose. Perspėjimo pranešimus gali priimti tie telefonai, kuriuose yra įjungta korinio transliavimo funkcija.

Pagrindiniai žingsniai, siekiant nustatyti mobiliuosius telefonus, kad gautumėte perspėjimo pranešimus (nustatymų eilės tvarka gali skirtis):

- paslaugos įjungimas (*korinis transliavimas, tinklo pranešimai, naujienos, informaciniai pranešimai, CellBroadcast*);
- kanalo pasirinkimas norimai kalbai (578, 525, 605);
- temos pavadinimo įrašymas (*Dēmesio, Attention, Vnimanijs*);
- kalbos pasirinkimas – *pasirenkama „VISOS“*.

Telefonams su „EU – Alert“ funkcija (4371 kanalas)

Varnelė ✓ – CellBroadcast (korinis transliavimas, tinklo transliacijos, ...);
Varnelė ✓ – nepaprastasis ispėjimas (rodyti ekstremaliąsių grėsmes, Alert level 2 (iPhone), ...).

- Papildomai apsvartykite galimybę įstaigoje išsigyti radijo imtuvą, arba numatykite radijo transliacijos galimybę kompiuteryje internetiniu ryšiu.

Reagavimas cheminio užteršimo metu

- 1) Gavus signalą „Cheminis pavojas“ sušaukti ekstremaliųjų situacijų valdymo grupę;
- 2) Organizuoti įstaigos teritorijos ir patalpų apsaugą;
- 3) Pranešti darbuotojams apie susidariusį pavoju;
- 4) Palaikyti nuolatinį ryšį su darbuotojais, perduoti informaciją ir numatomus veiksmus;
- 5) Aprūpinti mokinius ir personalą individualiomis asmenų apsaugos priemonėmis;
- 6) Paruošti įstaigos patalpas jas hermetizuojant;
- 7) Išsiaiškinus cheminio pavojaus kilmę, paplitimo mąstą, nustatyti ar poveikio metu įstaiga gali suteikti medicininę pagalbą įstaigoje esantiems darbuotojams ir mokiniams. Jei taip, kokių resursų tam reikia;
- 8) Palaikyti ryšį su savivaldybės civilinės saugos skyriumi, vykdysti pateikiamus nurodymus.

Ekstremaliųjų situacijų valdymo grupės stebėsenos veiksmai

Kadangi daugelis cheminių medžiagų yra bekvapės ir bespalvės, darbuotojams svarbu žinoti įspėjimo (perspėjimo) apie galimą taršą ar įvykį požymius:

- neįprastas žmonių skaičius su panašiais simptomais (sąmonės netekimas, sudirginimas, kosulys, pykinimas, apsunkintas kvėpavimas, konvulsijos, dezorientacija, regėjimo pablogėjimas ir pan.);
- neįprasti skysčiai, purslai arba garai, aliejaus pavidalo juostos, lašai ant daiktų paviršiaus. Žemai nusidriekę debesys arba migla, neatitinkantys oro sąlygų, dulkių debesis arba ore kabančios (gali būti spalvotos) dalelės;
- nepaaiškinami kvapai kartu su aukščiau paminėtais požymiais;

Priklausomai nuo to, kokios cheminės medžiagos yra pasklidusios įstaigoje, ar Vilniaus miesto teritorijoje, per visuomenės informavimo priemones gali būti pateikia skirtinė atliekamų veiksmų informaciją. Tikslia informacija ir patarimai, kaip elgtis gali būti transliuojami, per radiją bei televiziją, pasitelkiant mobiliuosius telefonus, tiesioginio savivaldybės ar PAGD atstovo kontakto metu.

Ekstremaliųjų situacijų valdymo grupės narių veiksmai:

- Atidžiai išklausykite informaciją;

- **Jei patariama likti patalpose: pirmiausia reikės užsandarinti įstaigą.** Būtina organizuoti priemones, bei darbuotojus, kurie pasipupins skubiu durų, langų ir orlaidžių uždarymu/užsandarinimu. Uždenkite vėdinimo ir kitas angas. Nepamirškite ir balkonų durų. Viską sandariai uždarę, langus ir duris (jei tai yra mediniai langai, ar nesandarūs uždarymo mechanizmai, tarpinės) apklijuokite popieriaus ar apsauginėmis juostelėmis. Plastikiniai langai bei balkonų durys labai sandarūs, jų papildomai sandarinti nereikia;
- **Ekstremaliųjų situacijų valdymo grupės narys, ar nariai, kitas paskirtas darbuotojas nuolat seka informaciją transliuojamą per visuomenės informavimo priemones.** Apie situacijos pasikeitimus ir naujas rekomendacijas nedelsiant informuojama ekstremaliųjų situacijų valdymo grupė, kuri svarsto ir priima tolimesnius sprendimus dėl vykdomų veiksmų.
- **Jei yra priimamas sprendimas vykdyti evakuaciją teritorijoje, kurioje yra įstaiga, yra numatoma kokia tvarka ir priemonėmis bus galima evakuoti darbuotojus ir mokinius.** Informacija perduodama darbuotojams: kurios durys bus naudojamos mokinį išdavimui, kurie darbuotojai bus atsakingi už kontaktą, kokių principų bus atliekamas patalpos sanitarinis švarinimas, kokios asmens apsaugos priemonės turi būti naudojamos ir pan.

- Įstaigoje mokinį evakuacija būtų vykdoma per pirmo aukšto išėjimus. Darbuotojai atsakingi už mokinį palydėjimą iki pirmos zonas (zona apibrėžiama kaip patalpa esanti tarp dviejų durų nuo išėjimo, pirmos durys tarp lauko ir pastato vidaus, antros durys atskiria pirmą patalpą nuo likusių). Darbuotojai dirbantys antroje zonoje (patalpa tarp vidaus ir lauko durų) atsakingi už mokinį paėmimą į trečią zoną būtinai turi naudoti asmens apsaugos priemones: respiratorius (kaukė), pirštines, vienkartinių viso kūno kostiumą, su rankas ir kojas užspaudžiančiomis gumelėmis, jei jų nėra – užklijuotomis lipnia juosta. Vienu metu negali būti atidarytos abi durys (lauko ir vidaus).

- Perdavimo patalpa (koridorius atstumas tarp dviejų lauko ir vidaus durų) turi būti sanitariškai valoma. Tam turėtų būti naudojamas sudrėkintas, švarus audėklas, kuris po panaudojimo laikomas atokiai, arba utelizuojamas atliekų konteineryje.

Bendri nurodymai cheminės taršos metu

- Saugokite kvėpavimo takus: nosj ir burną užsidenkite vienkartine kauke, šaliku ar drabužio, kurį tuo metu dėvite, dalimi. Taip per kvėpavimo takus į organizmą pateks mažiau chmeminių medžiagų. Jeigu turite, galite naudoti ir vienkartinius respiratorius nuo dulkių;
- Įsiunkite radiją ar televiziją, kad gautumėte naujausią informaciją apie avariją;
- Jei jums liepė evakuotis, vykdykite atsakingų pareigūnų nurodymus;
- Laikykites rekomendacijų dėl apsaugomųjų veiksmų;
- Jeigu buvote išėję į lauką, grįžę į savo įstaigą sudėkite drabužius į plastikinį maišelį, užsandarinkite jį ir palikite už įstaigos durų arba pareigūnų nurodytoje vietoje. Kruopščiai nusiprauskite;
- Kuo greičiau kreipkitės į gydytoją dėl neįprastų simptomų, tokijų kaip pykinimas;
- Grįzkite teritoriją tik tada, kai pareigūnai nurodys, kad tai saugu;
- Įstaigoje esantį maistą laikykite sandariai uždarytuose induose, stiklainiuose, metalinėse dėžutėse, plastikiniuose maišeliuose.

- Jei yra skelbiamas laikas žmonių perkėlimas, vadovaukitės specialiųjų tarnybų nurodymai.

Svarbu kuo greičiau pasišalinti nuo taršos šaltinio ir kuo skubiau atlikti dekontaminaciją, t.y. cheminių medžiagų pašalinimą nuo kūno paviršiaus (nusirengimas, prausimasis vandens bei muilo tirpalu arba bent naudojant didelį vandens kiekį). Veiksmingiausia dekontaminacija yra pirmomis minutėmis po ekspozicijos (poveikio). Jei ant rūbų ar atvirų kūno vietų pateko skystos arba kietos (ypač miltelių ar kietujų dalelių pavidalo) cheminės medžiagos, reikia kuo skubiau nusirengti ir kruopščiai nuplauti paveiktą odą. Poveikio dujų ar garų pavidalo cheminėmis medžiagomis atveju pakanka nusirengti.

Nusirengimas:

Jei rūbai užteršti cheminėmis medžiagomis, reikia kuo greičiau juos nusirengti (nurengti mokinius). Nusirengiant būtina vengti užterštų drabužių kontakto su akimis, nosimi ir burna bei sulaikyti kvėpavimą (kad būtų išvengta inhaliacino poveikio). Nepatariama drabužius nusivilkti per galvą, todėl geriau juos perkirpti. Padedant nusirengti kitiems, reikia vengti prisilietimo prie užterštų vietų, patariama tą daryti apsimovus gumines pirštines (pirštinės iš latekso yra pralaidžios odą veikiančioms kovinėms cheminėms medžiagoms).

Prausimasis:

Ant odos ir plaukų patekus pavojingoms cheminėms medžiagoms reikia kaip įmanoma greičiau jas nuplauti naudojant didelį tekančio vandens kiekį ir muilą, tai padės apsaugoti jūsų organizmą nuo pavojingų cheminių medžiagų poveikio. Jei degina akis ar pablogėja regėjimas – reikia skubiai 10-15 min. plauti akis su paprastu, geriau tekančiu, vandeniu. Jei nešiojate kontaktinius lešius – išimkite juos ir sudėkite kartu su užterstais rūbais. Jokiu būdų nenaudokite užterštų kontaktinių lešių, net jei jie yra nevienkartiniai. Jei nešiojate akinius – praplovus vandeniu ir muilu, juos vėl galima užsidėti.

Po prausimosi sudėkite užterštus drabužius į plastikinį maišą, venkite prisilietimo prie užterštų vietų, dėvėkite gumines pirštines arba naudokite žnyplies, rankenas, kotonus, pagalvines priemones. Viskas, kas turėjo salyti su užterstais drabužiais, turi būti sudėta į maišą, kuris turėtų būti užplombuotas (sandariai užrištas, sutvirtintas lipnia juosta ar pan.). Taip užrištą maišą įdėkite į dar vieną maišą ir vėl sandariai užriškite. Užterštų drabužių tvarkymas tokiu būdu apsaugos jūs ir kitus žmones nuo pavojingų cheminių medžiagų poveikio.

Apsirenkite švariaus rūbais. Tikėtina, kad drabužiai, kurie buvo sudėti stalčiuose ir spintose, liko neužtersti.

Ką daryti su sudėtais į maišą užterstais rūbais - jums patars savivaldybės civilinės saugos skyriaus specialistai.

Net jeigu manoma, kad cheminių medžiagų poveikis buvo ribotas, patartina skubiai kreiptis medicinos pagalbos.

Dažniausiai naudojamos cheminės medžiagos, kurios gali sukelti pavojų – amoniakas, chloras ir gyvsidabris

Dažnausiai pasklindančios cheminės medžiagos ir elgsena joms pasklidus

AMONIAKAS – aštraus kvapo dujos, lengvesnės už orą. Avarijos metu išsiliejęs amoniakas išgaruoja ore per 10–15 min. , o jo mišinys su oru gali sprogti net nuo kibirkšties, užsidega nuo atviros ugnies. Apsnuodijimo amoniaku požymiai:

- akių perstėjimas, ašarojimas;
- kosulio prieplaujai;
- galvos svaigimas;
- pilvo skausmai, pykinimas, vėmimas;
- apsinuodijęs asmuo neramus, blaškosi;
- prarandama sąmonė, prasideda traukuliai.

PIRMOJI PAGALBA

- Išeikite, išneškite nukentėjusįjį iš apnuodytos patalpos.
- Atsagstykite jam apykaklę, pasirūpinkite, kad patektų gryno oro.
- Jei nukentėjusysis nesąmoningas, paguldykite ant šono, stebékite, kad neužspringtų (jei vemia).
- Sustojas kvėpavimui, širdies veiklai – gaivinkite. Uždékite nukentėjusiajam sandarią deguonies kaukę.
- Pagalbos teikėjas turi būti su apsaugos priemonėmis.
- Kai amoniako garai patenka į akis, jas kuo skubiau reikia plauti nestipria vandens ar fiziologinio tirpalio srove. Plaunama ne trumpiau kaip 5–10 minučių.
- Burną ir gerklę taip pat skalaukite vandeniu ar fiziologiniu tirpalu.

CHLORAS – gelsvai žalsvos spalvos, aštraus kvapo, 2,5 karto už orą sunkesnės dujos. Jis kaupiasi žemose vietose, tuneliuose, šuliniuose ir ten gali laikytis keletą dienų. Žmogui pavojingas įkvėpus ar jam patekus ant odos ir gleivines, nes:

- dirgina kvėpavimo takus, sukelia sausą kosulį, dusulį, skausmą krūtinės ląstoje;
- erzina akių gleivinę, sukelia akių perstėjimą, ašarojimą;
- žmogų pykina, sutrinka judesiai;
- patekės ant odos, ją nudegina;
- esant didesnei koncentracijai, žmogus pradeda dusti ir miršta.

PIRMOJI PAGALBA

Nukentėjusiajam nuo chloro garų būtina uždėti dujokaukę (geriau su geltonos spalvos dėžute) arba europinio standarto dujokaukę su raide „B“). Jei jos nėra – tinka vatos ir marlės raištis, sudrėkintas 2% geriamosios sodos tirpalu. Nukentėjusijį reikia išnešti iš užterštos zonas.

- Išnešus į gryną orą, nuimkite kvėpavimo takų apsaugos priemonę, atlaisvinkite kvėpavimą varžančius drabužius, paguldykite, šiltai apklokite.
- Burną, nosį, akis skalaukite vandeniu.
- Atviras kūno vietas plaukite vandeniu 10–15 minučių.
- Sustojes kvėpavimui, širdies veiklai, gaivinkite.
- Pagalbos teikėjas turi būti su apsaugos priemonėmis (su dujokauke arba vatos ir marlės raiščiu).

GYVSIDABRIS - toksiškas metalas, garuojantis kambario temperatūroje. Jo garai į žmogaus organizmą patenka per kvėpavimo takus, virškinamajį traktą, odą ir gleivines. Gyvsidabris sukelia ūmų arba lėtinį apsinuodijimą

Ką daryti sudaužius termometrą?

Jeigu Jūs sudaužėte termometrą ir gyvsidabris pasklido ant stalo ar grindų, jokiui būdu nebandykite valyti jo šluoste – gyvsidabris pasklis tik dar plačiau ir tuo padidinsite jo garavimo paviršių.

Gyvsidabriui rinkti pasiruoškite butelių su vandeniu ir sandariu kamščiu, turėkite lazdelę (medinę arba stiklinę), guminę kriausę, voką arba storesnio popieriaus lapą, lipnią juostą arba klijais pateptą popieriaus lapą, 0,2% vandeninį kalio permanganato tirpalą (2g kalio permanganato 1 litrui vandens).

Pačius didžiausius rutuliukus lazdele sustumkite į voką arba ant storesnio popieriaus ir supilkite į butelių. Paskui gumine kriausė susiurbkite mažesnius rutuliukus, o pačius mažiausius lašelius surinkite su lipnia juosta ar klijais suteptu popieriumi. Visą surinktą gyvsidabriją supilkite į butelių su vandeniu ir sandariai uždarykite.

Paviršių, ant kurio išsipylė gyvsidabris, nuvalykite kalio permanganato tirpalu, patalpas išplaukite ir gerai išvėdinkite.

Veiksmų įvertinimas įstaigoje įvykus teroristiniams įvykiui, kurio metu buvo panaudotos cheminės medžiagos.

Cheminis ginklas – cheminės kovinės medžiagos ir jų junginiai, kurie naudojami žudyti, sužeisti ar tam tikram laikui žmogų ar gyvūnų padaryti neveiksny, taip pat gabenimo į taikinį priemonės.

Teroristai gali panaudoti šių grupių kovines nuodingąsių medžiagas:

- Nervus paralyžiuojančias. Jos sutrikdo nervinių impulsų perdavimą iš smegenų lašteliems. Ankstyvieji apsinuodijimo simptomai – lipni oda, pamėlynaušios lūpos, smarkus drebulyss. Medžiagos gali būti vaisių, kamparo arba sieros kvapo. Jos yra patvarios.
- Bendrojo poveikio. Trukdo perduoti deguonį raudoniesiems kraujo kūneliams. Apsinuodijimo simptomai – pamėlynuoja oda. Medžiagos gali būti karčiujų migdolų arba persikų sėklų kvapo, nepatvarios.
- Odą žeidžiančias. Sukelia odos bėrimus, žaizdas ir didelius pūlinius. Medžiagos gali būti česnako arba pelargonijų kvapo, patvarios.
- Dusinančias. Paveikia nosies ir gerklės gleivinę, ištirpsta audiniai, pasireiškia dusimas, žmogus gargaliuoja, šniokščia. Medžiagos gali būti džiūvančios žolės, suplēkusio šieno kvapo, nepatvarios.
- Nepatvarios medžiagos išsilailo nuo kelių minučių iki kelių valandų. Patvarių medžiagų savybės išlieka nuo 6-8 valandų iki pusantro mėnesio. Paprastai kovinės nuodingosios medžiagos yra skystos, jas galima paskleisti kaip aerosolius. Jei pastebėjote šias įtartinas priemones:
 - orlaivius, sraigtasparnius su purškimo sistemomis (virš gyvenamųjų vietovių);
 - miglai arba aerosoliams paskleisti priemones (aerosolių generatoriai) nebūdingose vietose;
 - dujų cilindrus nejprastose vietose;
 - paketus, lagaminus, konteinerius arba sužinojote apie galimus teroro veiksmus, kuo skubiau skambinkite telefonu 112. Jei esate darbovietaje, pirmiausia apie įvykį praneškite savo vadovui ir skambinkite telefonu 112. Taip pat informuokite pastato apsaugos darbuotojus ar kitus prižiūrėtojus. Išgirdę nedidelio galingumo duslų sprogimą, pamatė besiveržiant dujas, garus, rūkų ar dulkes, pajutę nepažįstamą kvapą, galite įtarti, kad į aplinką pateko nuodingos medžiagos, tad kuo skubiau:
 - Uždenkite nosį ir burną.
 - Nelieskite jokių daiktų nelaimės vietoje.
 - Kuo skubiau eikite iš užterštos zonas nurodyta kryptimi (statmena vėjo krypčiai), venkite žemesnių vietų, nes ten labiau kaupiasi pavojingos medžiagos. Išėj į patalpas, kopkite į aukštesnius aukštus.
 - Jeigu tai įvyko pastate ar kambaryje, išeikite iš jo, uždarykite duris ir neleiskite jeiti kitiems asmenims.
 - Negalima valgyti, gerti, rūkyti, jei esate pavojingomis cheminėmis medžiagomis užterštoje teritorijoje.
 - Išėj iš užterštos zonas, prieš įeidiams į švarias patalpas, nusivilkite viršutinius drabužius, nusisekite papuošalus, nusiaukite batus ir sudėkite viską į polietileninį maišą. Jei galite, nuplaukite tuos daiktus vandeniu arba išskalbkite skalbimo, degazavimo priemonėmis. Jei ne – palikite maišą už švarios teritorijos ribų. Burną, nosį, akis skalaukite vandeniu. Jei yra galimybė – nusiprauskite po dušu su muilu. Pasikeiskite apatinius drabužius.

Jei Jūs jaučiate silpnumą, atsirado kosulys, peršti akys, ašarojate, svaigsta galva, skauda pilvą, pykina, prasideda traukuliai, neaiškios medžiagos nudegina odą, tai gali būti pirmieji apsinuodijimo cheminėmis medžiagomis požymiai, todėl nedelsiant reikia kreiptis dėl pirmosios pagalbos suteikimo.